

pic: Luthaw

စံင်လိာ်လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်တဖၣ် ကကုၤဒီးန့ၢ်အိၤအာ်ပုၤထုၣ်စံၢ်ကစၢ်တဖၣ် ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သး

လိအိးကထိဘၣ် ၂၀ သိ, ၂၀၁၉ နံင်

ကိၢ်ပဒိၣ် ထံလိာ်ကိၢ်ပုၤဝဲၤက့ၢ် အဖိလၢ ဃိာ်တၢ်ဒုးယာ်လိာ်ဝဲၤက့ၢ် လၢအိၣ်ဖဲ တီၣ်ကလုၤအံၤ ဟံးန့ၢ်ယာ်ဝဲၤ စံၢ်လိာ်ဖဲ တဖၣ်အုၣ်ယဲသ့ၣ် သဝီကရူၢ် နီၣ်ခရဲၣ်သဝီကရူၢ် အပူၤ သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကကုၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်က့ၤ အဂီၢ် ပုၤမၤစံာ်ဖိတဖၣ် ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးတခါ ဖဲလိအိးကထိ ဘၣ် ၁၉ သိအနံၤန့ၢ်လိာ်

တၢ်မၤဝဲ တၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးအံၤ ဖဲဖျါအုၣ်-မိၣ်လဲၣ်က့ၢ် မုၢ်ဖးဒိၣ်ကမၤ ကိၣ်ကလဲၣ် သိခါဖျါ က့ၢ်န့ၢ်လိာ်အကမၤ ဟီၣ်ခိၣ်လိာ်လၢ တၢ်ဟံးန့ၢ်အိၤအာ်ပုၤထုၣ်စံၢ်ကစၢ်တဖၣ် ပုၤတီၣ်ခိၣ်မဲတၢ်ဒီး ပုၤထုၣ်စံာ်ဖိတဖၣ် ခဲလၢာ် ၁၀ ဘျဲၣ် ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးန့ၢ် လိာ် ဒ်ကိၢ်ခိၣ်တၢ်န့ၢ်လိာ်အိၣ်လၢ တၢ်ကကုၤဘၣ်ဟ့ၣ်က့ၤ ဟီၣ်ခိၣ် လိာ်တဖၣ်အဖိခိၣ်တၢ်ကလုၤယိာ်မၤ ထွဲအိၣ်ဒီး တီၣ်ကလုၤ ဃိာ်တၢ်ဒုးယာ် လိာ်ဝဲၤက့ၢ် ကကုၤဟ့ၣ်လိာ်ကဒါက့ၤ စံာ်ကစၢ်တဖၣ်အဂ့ၢ် ကိးသတြိဝဲန့ၢ်လိာ်

ပုၤတီၣ်ခိၣ်မဲ ပုၤပၢ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်သးတဖၣ် စံးဝဲအသိး စံာ်လိာ်အဒုကၢၢ် ၅၂ အုကၢၢ်ဘျဲၣ်အံၤ ထံလိာ်ကိၢ်ပုၤဝဲၤက့ၢ်ဖိလၢ

မုၢ်တြိုင်ကိၢ်ရဲၣ်ကမုၢ်တဖၣ် မၤဝဲတၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးလၢတၢ်လိာ်(၂) တီၤတဘျီယံ

လိအိးကထိဘၣ် ၂၅ သိ, ၂၀၁၉ နံင်
ဖဲအိၣ်ကထိဘၣ် ၂၅ သိ အနံၤ မုၢ်တြိုင်ကိၢ်ရဲၣ် လုၤသိကိၢ်ဆၣ်ဖျါဒီး လၢမုၢ်ပျီ-စီၤ မုၢ်ပျီသဝီကရူၢ် သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ လိာ်ကဝီၤကမုၢ်သဝီဖိတဖၣ် မၤဝဲတၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သး တၢ်လိာ် ၂၀၀၀ လၢအဘၣ်ယးဒီး တသးလိဝဲ တၢ်ဟဲတုထီၣ်က့ၢ်မုၢ်က့ၢ်ဘိ လၢအဝဲသ့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ န့ၢ် လိာ်
လိာ်ကဝီၤ သဝီဖိဖဲန့ၢ်တဖၣ် ဒိဖျါသကၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ကိာ်ခဲ တဖၣ်ဒိ

အမုၢ် ကိၢ်ပယိာ်ပဒိၣ်သုးတဖၣ် ဟဲတုဝဲက့ၢ်မုၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ အဖိခိၣ် တၢ်ခးကဲထီၣ်ဒီး ခုၣ်အံၣ်ပုၤခုၣ်စုတီၤအဖိလၢ ခုၣ်အံၣ်အဲလ်အုၣ်-ကညိကလုာ် တၢ်ထုၣ်ဖျါဒီးမုၢ်ခိၣ်ခဲအံၤခဲအံၤအိၣ်စုၢ်ကိးဒီး အခိၣ်အခါပယိာ်သုးလၢ ဟဲတုထီၣ်က့ၢ်တဖၣ်ဟံးန့ၢ်ဝဲ က့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ် ဟဲဆိလိာ်အသုး တုၤဒုၣ်လဲာ် ခးလိာ်က့ၢ်လၢ ခုၣ်သဝီတဖၣ်အပူၤဒီး အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဟဲတုၢ်ကွဲာ်လိာ်က့ၢ် ဘၣ်စံာ်အိၣ်ကဒုလၢ တၢ်လိာ်အက လၢတၢ်နးတၢ်ဖျါအပူၤ

အယိ အဝဲသ့ၣ်မၤဝဲ တၢ်ကိးသတြိလၢတလိာ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်တုထီၣ်က့ၢ်မုၢ်ဝဲအံၤလၢဘၣ်အဂ့ၢ် လၢမုၢ်ပျီသဝီကရူၢ်ခိၣ် စီၤဒါပံၣ် တဲဝဲဒီးအံၤန့ၢ်လိာ်
“ခးလိာ်က့ၢ်လၢ ကမုၢ်သ့ၣ်အက့ၢ် ဒီးဟဲလိာ်ဒီး သိလုၣ်ဒီး ဟဲမၤပျါကမုၢ်အိၣ်စုၢ်ကိး တဲဝဲလၢဟဲဟံး တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ် တလိာ်ဟဲဟံး တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်လၢ ပလိာ်ကဝီၤအပူၤဘၣ်ပအိၣ်ဒီးပပုၤကလုာ် သုးမုၢ်သံာ်ဘိအယိ ပကစၢ်ဟံးပတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်သုလိာ် . အယိန့ၢ် ပဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၢ်

ပတအဲၣ်ဒီးလၢ ဟဲမၤက့ၢ်ဘၣ် ပတၢ်ဘၣ်သးအိၣ် ဒ်န့ၢ်မိၣ်. ပတအဲၣ်ဒီးလၢ ဟဲတုက့ၢ်ဒီး မၤတံာ်တၢ်ပုၤဘၣ်လိာ်” အဂ့ၢ် လၢမုၢ်ပျီ သဝီကရူၢ်ခိၣ် စီၤဒါပံၣ် တဲဝဲန့ၢ်လိာ်
တနံၤအံၤ တၢ်ကိးသတြိတၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်ဘျီဝဲန့ၢ် တၢ်လိာ် ၂ တီၤဟဲဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သး ကရူၢ် ၅ ကရူၢ် သဝီဖိနီၣ်ကိၢ်ခဲလၢာ် ၁,၀၀၀ ဃုာ်ယုာ် လဲၤဟဲဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးအသးဖဲ သိလုၣ်က့ၢ်မုၢ်လၢ ပယိာ်သုးကလၢ အိၣ်တၢ်လုၢ်

■ ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျီပၤ (၃) ▶▶▶

■ ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျီပၤ (၃) ▶▶▶

တၢ်ဆဲးကျိးသံကွၢ်ဒီး

စိာ်ရဲၣ်ကိာ်ဆၣ်ခိၣ် ပဒိၣ်စိာ်မိၣ်ညျာ်

... တၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးအိၣ်တုၤလၢ တၢ်သံတၢ်ပျါ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ကဲထီၣ်တၢ်စုၣ်မဲာ်ကဲမဲာ် သနာ်က့ၢ်န့ၢ် အခဲအံၤ ပယဲၣ်လိာ်ဘျီလိာ်အိၣ်လိာ်အိၣ်သကိး လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်က့ၢ်အပူၤလိာ်မိၣ် ...

■ ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျီပၤ (၆) ▶▶▶

တၢ်လဲၤမၤတၢ်လၢကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်ဒ် MOU အသိးအံၤလၢ(၉)လါအတီၢ် ပူၤအနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်(၁)ကလီၢ်ဘျဲးဒီး အါန့ၢ်ဒီးမဟံတနံၣ်

လါအိးကထိဘၣ် ၇ သီ, ၂၀၁၉ နံၣ်, နံၣ်နီၣ်.

ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်အပူၤ ဒီဖျိစးဖိ ကဟၣ် တၢ်မၤလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ် အါဒီး ဒီးန့ၢ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိး ဘူးလဲၤအါအယိ ပူၤလၢအအိၣ်လၢ ရမတံ တဆိဒီး လဲၤန့ၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် အပူၤ ဒ်အမ့ၢ် ပူၤမၤတၢ်ဖိ လံာ်တၢ် န့ၢ်ပၢ် MOU အသိးသ့ၣ်တဖၣ် လၢ ၉ လါအတီၢ်ပူၤ ပူၤလဲၤန့ၣ်လီၤ မၤတၢ်အိၣ်ဝဲ ၁၇၈,၀၀၀ ဘျဲးဒီး အါန့ၢ်ဒီး နံၣ်လၢ အပူၤ ကွံာ် တနံၣ်ကတီၢ်ပူၤအဂ့ၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဲၣ်ကျိၤ သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ ပူၤန့ၣ် တၢ် ထုးထီၣ် ဝဲ လံာ်တၢ်ပာ်ဖျါ အသိးန့ၣ်လီၤ.

ပူၤလဲၤန့ၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢ ကီၢ် ကီၣ်တဲၣ်အပူၤ တနံၣ်ဒီးတနံၣ် ဟဲအါ ထီၣ်ဝဲဒီး ဖဲမဟံ ၂၀၁၈ နံၣ်အပူၤ ပူၤ လဲၤန့ၣ်လီၤမၤတၢ်ဒီး MOU အသိး အိၣ်ဒုၣ်ထဲ တကလီၢ်တခါ ဃုာ်ဃုာ်ဒီး တနံၣ်အံၤ ၂၀၁၉ နံၣ် လါယနူအါ ရံၤတူၤ လါစးပထုဘၣ် ၉ လါကတီၢ် ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ ၁၇၈,၄၃၉၈ အယိ တ နံၣ်အံၤ ပူၤလဲၤန့ၣ်လီၤအူ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် ဟဲအါထီၣ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ တၢ် ဖဲးတၢ်မၤတဲၣ်ကျိၤအိၣ် အအိၣ်န့ၣ် လီၤ.

တနံၣ်အံၤ ပူၤလၢအလဲၤန့ၣ်လီၤ မၤတၢ်ဒ် MOU အသိးသ့ၣ်တဖၣ် စးထီၣ်လၢ လါယနူအါရံၤကတီၢ် ပိာ်မုာ်ပိာ်မုာ်ပိာ်မုာ် ၁၇,၄၉၉၈ ဖဲ လါဖြူၣ်တြုၤအါရံၤကတီၢ် ၁၇,၄၉၉၈ ဖဲလါမးရူးကတီၢ် ၁၆,၅၉၄၈ ဖဲလါအုၤဖြူၣ် ၁၅,၄၁၁၈ ဖဲလါမုၤ ကတီၢ် ၂၀,၉၅၀၈ ဖဲလါ ယူၤကတီၢ် ၁၉,၁၃၉၈ ဖဲလါယူၤလဲၤကတီၢ် ၂၂,၀၄၈၈ ဖဲလါအီ ကျဲးကတီၢ် ၂၄, ၅၀၇၈ ဖဲလါစးပထုဘၣ်ကတီၢ် ၂၄,၅၄၄၈ ဖဲလါပာ်ဖျိအိၣ်ဝဲ ၁၇ ၈,၄၃၉၈ အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ .

တၢ်လဲၤန့ၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢ ထံ ဂုၤကီၢ်ဂၤဒ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲကီၢ်ပူၤတကဟုၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံး တၢ်မၤ အခွဲးအယာ် စ့ၢ်ဝဲ အယိဒီး တၢ်မၤအဘူးအလဲစ့ၢ်ဝဲ တၢ် ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ် ပူၤလဲၤန့ၣ်လီၤ မၤ တၢ်ဒ် MOU အသိးကီၢ်ပယီၤ ပူၤ မၤတၢ်ဖိတဖၣ် တဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

“ ကီၢ်ပူၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံး ပူၤမၤတၢ် ဖိတဖၣ် န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ တၢ်မၤလီၢ် တဖၣ်အပူၤ န့ၢ်စ့ၢ်ဝဲ. တၢ်လီၢ်တနီၤ တဲဝဲလၢ ကဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤလီၢ် (စကံမုၤန့ၣ်) သန့ၢ်က တကထီၣ်ဘၣ် ဒီး တၢ်မၤတအိၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဒုၣ်ပလဲၤမၤ တၢ်လၢ ဟံၣ်ဖိယိဖိ ကအိၣ်ကအိၣ် အ ဂီၢ်လီၤ” အဂ့ၢ် ပူၤလဲၤန့ၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢ ထံဂုၤကီၢ်ဂၤတကဟုၤ တဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် လဲၤန့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် အပူၤ အအါကတၢ်ဒီး ဝုၢ်မံၢ်ဆိးဃုာ်ဒီး တခါကီၢ်ရၢၣ် ၉ ဘၣ်အပူၤ ကီၢ်ပယီၤ ပူၤမၤတၢ်ဖိအိၣ်ဝဲ ၄ ကလီၢ်ဃုာ်ဃုာ် ဒီး ဝုၢ်ဘိကိးဃုာ်ဒီး ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်ဒ် တဘျဲးညါ အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၄ ကကွံာ် ဃုာ်ဃုာ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

ပူၤလၢအိၣ်လၢ ရမတံဒီး လဲၤ န့ၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် အပူၤ တဖၣ် တၢ်မ့ၢ်နီၤဖးလီၤအီၤ တနံၣ်တ နံၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တနံၣ်န့ၣ်ကအိၣ် ဝဲ ၈၀၀၈ တူၤ ၁,၀၀၀၈ အဘၣ်စၢၤ ကိး နံၣ်ဒီးအဂ့ၢ် ပူၤဘၣ်မုၤဒါဖဲ ရမတံ- မံၢ်ဆိးတက တဲဝဲဖဲ လါအိးကထိဘၣ် ၇ သီအနံၤ န့ၣ် လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤ ပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် တၢ်ဆုၤအဝဲသ့ၣ်ဒ်သိး MOU ပူၤ မၤတၢ်ဖိအသိးဘၣ်ဆၣ် ဒီဖျိ Agency တနီၤ တဆုၤအဝဲသ့ၣ် ဒ်လံာ် တၢ်အာၣ်လီၤ တၢ်လီၢ်လၢ ကလဲၤမၤတၢ်အသိး ဘၣ်ဒီး ဆုၤနီၤဖးဝဲ ပူၤက ညီသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲဒီး ပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် တဒီး န့ၢ်တၢ်မၤဘၣ်ဒီး ဘၣ် ကုၤကဒါကုၤအူ ကီၢ်ပယီၤပူၤ အိၣ်ဝဲအဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသိး Agency လၢတ မ့ၢ်အဖိးသဲးစး ဘၣ်တနီၤ ကိးဝဲပူၤမၤ တၢ်ဖိတဖၣ်ဝဲ တဲဝဲလၢ ကဆုၤဝဲဒ် MOUအသိးဝဲ ဆုၤဝဲပူၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ်လၢ တမ့ၢ်အဖိးသဲးစးကျိၤကျိၤ ဒ်အမ့ၢ် (ပွဲးစး) တဖၣ်အယိ တတူၤ အူ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်ဘၣ်ဒီး ဘၣ်ဟံကုၤ အိၣ်ဖျိဖဲ ရမတံအိၣ်စ့ၢ်ကိးအဂ့ၢ် ပူၤ မၤတၢ် ပူၤမၤတၢ်ဖိဂ့ၢ်ဝဲတဖၣ် တဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်အပူၤ ပူၤကီၢ်ပယီၤဖိလၢအဘၣ်တၢ်ကွဲၣ်မၤကၤ (၅၄)၈ တၢ်ဖဲကုၤဆုၤဟံၣ်ကဒါကုၤ

လါအိးကထိဘၣ် ၁၇ သီ, ၂၀၁၉ နံၣ် နံၣ်နီၣ်

ကီၢ်ပယီၤဖိ ၅၄ ၈လၢ ဘၣ် တၢ်ကွဲၣ်မၤကၤ အဝဲသ့ၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ် ကွဲၣ်မၤကၤ အဝဲသ့ၣ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် တၢ်ဂုၤထီၣ် ပသိထီၣ်ဒီး ကမ့ၢ်တၢ် ဘၣ်တၢ်ဘၢ ကိတိာ်ဝဲကျိၤအံၤ ဘၣ် တၢ်ကုၤဆုၤ အဝဲသ့ၣ်လၢ ဝုၢ်ရမတံ ကဝိးဒု ၃ ဒုၣ်ထဲအိၣ် ဃုာ်ကဟုၤ တၢ် ကွဲၣ်မၤ ပတြိအလီၢ် ဖဲလါအိးက ထိဘၣ် ၁၇ သီ ဂီၤခိကတီၢ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤဖိလၢ ဟံကုၤတူၤလၢ ရမတံတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဆုၤဃီၤ အ ဝဲသ့ၣ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် တးခါကီၢ်ရၢၣ် ဟၤကီၢ်ကရူၤလၢ အဟူးဂံၢ်ဖိဝဲ ပူၤ မၤကၤ ပူၤကညီတဖၣ်ဒီး ပူၤကုၤတူၤ လိာ်ကဒါကုၤ ပူၤတဖၣ်န့ၣ်လၢ ရမ တံကီၢ်ရၢၣ် တၢ်ကွဲၣ်မၤပူၤဂီၢ်ဝဲကျိၤ ခိၣ် အူန့ၣ်ဝဲထီၣ် တီခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲ ကရူၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကုၤဆုၤ ကဒါကုၤဝဲ ပူၤ လၢဘၣ်တၢ် ကွဲၣ်မၤကၤအီၤတဖၣ် အ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤ တၢ် တီၤစၢၤမၤစၢၤ ပူၤဂီၢ်ဝဲဒီး တၢ်ကုၤပာ် လီၤကုၤ တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤဝဲကျိၤ တၢ် ကုၤသ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤ ကဒါကုၤလီၢ် ကျဲၤဝဲကျိၤ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် ကမ့ၢ်တၢ်

ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဝဲကျိၤ တၢ်ထီၣ်ဒါ ပူၤမၤကၤ ပူၤကညီ ဝဲကျိၤတဖၣ် ဟံဖျိမဲသကိး တၢ်အ ဂ့ၢ် တၢ်ကုၤသ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤ ဝဲကျိၤ ပူၤန့ၣ်တၢ်ခိၣ် ၂ ဒီၣ်ခဲၣ်စ့ၢ်လွၢ တဲဝဲ လီၤ.

“ တနံၣ်အံၤ ပူၤအဘၣ်တၢ်ကွဲၣ် မၤကၤလၢ တၢ်ဟံကုၤ ဆုၤဃီၤတဖၣ် မ့ၢ်ပူၤတဖၣ်လၢ တၢ်ကွဲၣ်မၤကၤ အဝဲ သ့ၣ်ဒီး ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် မၤစၢၤအဝဲသ့ၣ် န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် ပူၤဂီၢ်ဝဲ တၢ် ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ်ဒီး ကမ့ၢ်တၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢဝဲကျိၤ ကွဲၣ်မၤအဝဲသ့ၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ကဒုလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပူၤဘၣ်တၢ် ကွဲၣ်မၤကၤတဖၣ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤတက ဟုၤမ့ၢ်ကီၢ်ပယီၤဖိစါ တမ့ၢ်စါန့ၣ် ပသ မဲသမိးအီၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ် အ ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ် အိၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤ ပူၤစါ တအိၣ်ဘၣ်စါ တၢ်မၤတဖၣ် ပ ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤလီၤ. ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်တ ကဟုၤ မၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဝဲမး ထံကီၢ် ခဲခိၣ်ကဟုၤ မၤတၢ်အာၣ်လီၤဝဲ ဆုၤန့ၢ် ကုၤပူၤန့ၣ်လီၤ” အဂ့ၢ်တဲဝဲလီၤ.

ကီၢ်ပယီၤအပူၤ တၢ်မၤအကျိၤ အကျိၤ အိၣ်ဝဲဘၣ်ဆၣ် ဒီဖျိဒီးန့ၢ်ဘၣ် လါလဲၤစ့ၢၤ ပူၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိ တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်မၤအကျိၤအကျိၤ စ့ၢ်ဝဲအယိ လဲၤ န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ် ဒီပ

တၢ်ဝဲ ရမတံတြုၤ ဒ် MOU သနူအ သိး တနံၣ်အတီၢ်ပူၤ အိၣ်လၢ အက ယၤတဖၣ်ဒီး ကီၢ်ဆၢတြုၤ တၢ်လီၢ်အ က တဖၣ်စ့ၢ်ကိး လဲၤန့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ လဲၤတူၤဒီးဘၣ်အိၣ်ဒီး တနီၤတခါ ဘၣ် တၢ်မၤကၤ အဝဲသ့ၣ်လၢ ပူၤမၤစၢၤအ ဝဲသ့ၣ် (ပွဲးစး) အိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သ့န့ၣ် မၤအိၣ်တၢ်လၢ နီၢ်ကစၢ်ထံ ကီၢ်ဒီး ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်န့ၣ် ဂုၤကတၢ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤ ပူၤဟံကုၤဆုၤအကျိၤ အူရၢၣ်ဝဲတံၣ် ကီၢ်ခိၣ်ဒိၣ်အပူၤ ငါသဲ ဒီသဝိဖိ တကလၢအမ့ၢ် ကိၣ်အိၣ်ဆါ တဲဝဲ “ ဆီမိၣ်လၢ ကလဲၤမၤတၢ်လၢ ကီၢ်မလူရူၤဒီး လဲၤအီၤလၢ ကိးသီတ ကဟုၤလီၤ. ဘၣ်ဖိဖဲ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်အ ပူၤဖဲ လါယနူအါရံၤ ၂၉ သီ ၂၀၁၉ နံၣ် ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်အိၣ်ဖဲ တၢ်အိၣ် ကဒုလီၢ် ၆ လါဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဂျိၤ ဝဲ ခဲလၢာ်မး ဟံကုၤတူၤလၢ ကီၢ်ပယီၤ ပူၤန့ၣ်လီၤ” အဂ့ၢ်တဲဝဲလီၤ.

လၢအဝဲတၢ်လီၢ် ဟီၣ်ကဝိးအ ပူၤ အိၣ်ဒုၣ်ထဲ တၢ်သ့ၣ်အီၤဘုဒီး ဒီး န့ၢ်ဘၣ်ဘူးအလဲစ့ၢၤ တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အ ဃီ ဃုၤကျဲၤလၢ ကလဲၤမၤတၢ်လၢ ထံ ဂုၤကီၢ်ဂၤအဂ့ၢ် ကိၣ်အိၣ်ဆါ တဲအါ ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ရမတံကီၢ်ရၢၣ် ပိာ်မုာ်ကရၢ ကရူၤ ဒိၣ်စါစါအုၤတဲဝဲ “ ပူၤလၢဘၣ် တၢ်ကွဲၣ်မၤမၤကၤတဖၣ် ပိာ်မုာ်ဂုၤ ပိာ်မုာ်ဂုၤ ပဟံတဲ ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢ အ ဝဲသ့ၣ်လီၤ မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤလၢ တၢ်

ဂံၢ်တၢ်ဘၢ အဂီၢ်လီၤ. ပူၤဘၣ်တၢ်ကွဲၣ် မၤမၤကၤတဖၣ် အိၣ်အကလုာ်က လုာ်လီၤ. တနီၤန့ၣ် ဘၣ်ဖိၣ်လၢ တ လဲၤတူၤဒီးဘၣ်အိၣ်ဒီး တနီၤတခါ ဘၣ် တၢ်မၤကၤ အဝဲသ့ၣ်လၢ ပူၤမၤစၢၤအ ဝဲသ့ၣ် (ပွဲးစး) အိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သ့န့ၣ် မၤအိၣ်တၢ်လၢ နီၢ်ကစၢ်ထံ ကီၢ်ဒီး ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်န့ၣ် ဂုၤကတၢ်လီၤ. ” အဂ့ၢ် တဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤ ကီၢ်ပယီၤဖိလၢ ဟံ ကုၤတူၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်သကါအဝဲသ့ၣ် လၢ ကီၢ်ရၢၣ် တၢ်ကွဲၣ်မၤပူၤဂီၢ်ဝဲဒီး က မ့ၢ်ဂံၢ်ဘၢ ဝဲကျိၤခိၣ် အူအိၣ်ခဲၣ်စ့ၢ်. ကဝိးဒု ၁ တၢ်ထီၣ်ဒါ ပူၤကွဲၣ်မၤကၤတၢ် ဟၤကီၢ်ကရူၤ(ရမတံ) ဟၤကီၢ်ခိၣ် ၂ ယဲန့ၣ်ဝဲအိၣ်. ရမတံ ပိာ်မုာ်ကရၢ ခာ်စးတဖၣ်. ပူၤဘၣ်မုၤဘၣ်ဒါတဖၣ် ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢ ဃုာ်ဒီးဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ် ညါ န့ၢ်ပၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပူၤလၢ ဘၣ်တၢ်ကွဲၣ်မၤမၤကၤ လၢကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်အပူၤဒီး တၢ်ဟံကုၤ ဆုၤကဒါကုၤလၢ ရမတံတဖၣ်အံၤ အိၣ်လၢ အူရၢၣ်ဝဲတံၣ် ကီၢ်ခိၣ်ဒိၣ်. ပက ကီၢ်ခိၣ်ဒိၣ်. မကွီၢ်ခိၣ်ဒိၣ်. ဝုၢ်တကွဲၣ် ကီၢ်ခိၣ်ဒိၣ်ဒီး ရခၢၣ်ကီၢ်စံၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ဟံၣ်ဝဲ အါကတၢ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ် လီၤ.

ရမတံကီၢ်ဆၢတြုၤ Gate အံၤပူၤကီၢ်ချၢဖိဟံန့ၣ်လီၤလၢ E.Visa အိၣ်ဝဲ ၁၉,၀၀၀ဘျဲး, အါန့ၢ်ဒီးနံၣ်လၢအပူၤကွံာ်

လါအိးကထိဘၣ် ၁၀ သီ .၂၀၁၉ နံၣ် နံၣ်နီၣ်.

ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်-ကီၢ်ပယီၤကီၢ် ဆၢ နီၢ်ဂံၢ် ၁ တီၤ ထံဂုၤကီၢ်ဂၤ ကီၢ် ဆၢတီၤအဖိခိၣ် ပူၤကီၢ်ချၢဖိ ဟံန့ၣ် လီၤလၢ အဖိးသဲးစးဒ်အမ့ၢ် E.Visa-Electronic Visa အံၤ တနံၣ်အံၤ လါ ယနူအါရံၤ တူၤလါစးပထုဘၣ် ၉ လါကတီၢ် ပူၤအနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၁၉,၇၄၃၈ ဂၤဒီး အါန့ၢ်ဒီး နံၣ်လၢအပူၤကွံာ် တပူၤ(တစး)အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ ပူၤဘၣ်မုၤဘၣ်ဒါလၢ တီၤဝဲန့ၣ်တဖၣ် အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟံန့ၣ်လီၤဝဲလၢ ရမတံကီၢ် ဆၢတြုၤ ဒ်အမ့ၢ် E.Visa ဟံဟးလိာ် ကွဲၣ်ဒီး မ့ၢ်ကျိၤဝဲကျိၤ ပူၤကီၢ်ချၢဖိ လၢမဟံတနံၣ် ၂၀၁၈ နံၣ်အပူၤ မ့ၢ် ခွဲၤခဲလၢ အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၈,၁၈၇၈ ဂၤ ဒီး တနံၣ်အံၤ ၂၀၁၉ နံၣ်စးထီၣ် လါ ယနူအါရံၤတူၤ လါစးပထုဘၣ်က တီၢ် နီၢ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၁၉,၇၄၃၈ ဂၤအယိ

အါန့ၢ်ဒီး မဟံတနံၣ် ၁၁,၅၅၆၈ ဂၤ န့ၣ်လီၤ.

ရမတံ-မဲဆိးကီၢ်ဆၢ ထံဂုၤ ကီၢ်ဂၤ တၢ်န့ၣ်လီၤလၢထီၣ် တြုၤအပူၤ တၢ်အိးထီၣ်ဃာ်ဝဲ E.Visa အံၤစး ထီၣ်လၢ ၂၀၁၆ နံၣ် လါအီၤကွဲၣ် ၂၅ သီနံၣ်ကတီၢ်ဒီး တူၤလၢလါဒ်ခဲစ့ၢၤ အလၢာ် ထံဂုၤကီၢ်ဂၤဖိတဖၣ် ဟံန့ၣ် လီၤဝဲ ၁,၀၉၈၈ ဂၤန့ၣ်အမဲာ်ညါ

၂၀၁၇ နံၣ်အပူၤ ပူၤဟံန့ၣ်လီၤလၢ မ့ၢ် ကျိၤဝဲကျိၤတၢ်မၤ တအိၣ်ဘၣ်ဒီး ဟံ န့ၣ်လီၤလၢလိာ်ကွဲၣ် Visa အံၤမုာ်ခွဲၤ ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ ၅,၆၆၇၈ ဂၤအဂ့ၢ် သ့ၣ် ညါဘၣ်လၢ တၢ်မၤနီၣ်မၤမၤအပူၤန့ၣ် လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢ တၢ်န့ၣ်လီၤ ဟးထီၣ်လၢ E.Visa ဝဲအလီၢ်ခဲ ရမ တံ-မံၢ်ဆိး နီၢ်ဂံၢ်တၢ်တီၤ ထံဂုၤ

ကီၢ်ဂၤ တၢ်န့ၣ်လီၤလၢထီၣ် တြုၤအပူၤ ဖဲ ၂၀၁၆ လါအီၤကွဲၣ် ၂၅ သီတူၤ ၂၀ ၁၉ နံၣ် လါစးပထုဘၣ်ကတီၢ် ပူၤ ကီၢ်ချၢဖိတဖၣ် ဟံန့ၣ်လီၤလၢ E.Vi -sa ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ ၃၄,၆၉၅၈ ဂၤဒီး ပူၤကုၤဟးထီၣ်စ့ၢ်ကိး အိၣ်ဝဲအဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

လၢၤဒိၣ်လီၤကစီၣ်တၢ်ကမၤလၢတၢ်သးလီၤဝဲကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သးဟဲတၢ်တၢ်တဖၣ် ထးထီၣ်ပၤဖျါတၢ်ဘၣ်သး

လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၁၈ သီ.၂၀၁၉ န့ၣ်

ပကီၢ်ကီၢ်ဒိၣ် .လၢၤဒိၣ်ကီၢ် ဆၣ်အပူၤ လီၤကစီၣ် ကညီၣ်ပူၤထူလံၤ ဖိတဖၣ် လၢအဲၣ်သ့ၣ် ဟီၣ်ကစီၣ်အပူၤ ကီၢ်ပဒိၣ်အသးတဖၣ် ဟဲန့ၣ်လီၤ တုဲ ကျဲၣ်အဖီဒိၣ် တသးလီၤဝဲဘၣ်အ ယိ ဖဲလၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၁၇ သီအန့ၢ် ဂီၤဒိၣ်ကစီၣ် မၤဝဲတၢ်ပၤဖျါထီၣ် ဝဲ တၢ်ဘၣ်သး တခါန့ၣ်လီၤ

လီၤကစီၣ် ကညီၣ်ဖိတဖၣ် တီ ဒိၣ်ရိၣ်မဲၣ်ဒၣ်ဒိး သဝီ ၁၈ ဖျါအပူၤ လီၤကစီၣ် ၃၈၇ ဂၤပၤပုၤပုၤဝဲ တၢ် ထးထီၣ်ဝဲ တၢ်ဘၣ်သး အပူၤန့ၣ်ဒိး ဘၣ်ထွဲ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်န့ၣ် ပူၤတီ ဒိၣ်ရိၣ်မဲၣ်တၢ်တၢ်က လၢအမ့ၢ် စီၤဝါဒိၣ် တဲဘၣ် ခုၣ်အဲၣ်စံၣ်-ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ် ဒ်အံၤ န့ၣ်လီၤ

အဲၣ်တဲၣ်လၢ “ ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ် သး ဟဲတုဲထီၣ်ကျဲၣ်ဒ်အံၤ မၤဘၣ်ဒိး တၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်လီၤကျဲၣ်, ပတၢ်ခွဲး တၢ်ယၢ် ဒိၣ်မးလီၤ. ပတၢ်အိၣ်ဒိး တၢ် ဝဲန့ၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဝဲခိၣ်န့ၢ်လၢ အဆဲး လီၤယၢ် အဲၣ်စံၣ်အုၣ် တဖၣ် ပအိၣ်ဒိး လၢ ကလူၤပၤမၤထွဲ တၢ်အၢ်လီၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်စံၣ်အုၣ်အံၤ ပညိၣ်ဝဲ ဒုၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် အမ့ၢ်အဝီၣ်ဒိး ဖဲၣ်

ဒဲၣ်ဒိၣ် ခိၣ်မိၣ်ကရူၣ်စံၣ် ကီၢ်စၢ်ဖျါန့ၣ် လီၤ” အဂီၢ် တဲၣ်န့ၣ်လီၤ

လီၤကစီၣ်ဖိတဖၣ် ဟဲဖျါထီၣ် ဝဲတၢ်ဘၣ်သးန့ၣ် စးထီၣ်လၢ ဂီၤခိ ၉ န့ၣ်ရံၣ်တုၤ ဟါလီၤခိ ၂ န့ၣ်ရံၣ်ကစီၣ် ဒိး စးထီၣ်ဟဲထီၣ်ဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် သး ဟဲတုဲကျဲၣ်မ့ၢ် မ့ၢ်သးတုၤလၢ ချၢ န့ၣ်ကွဲးဒိး ဟဲစိၣ်ပုၤဝဲ လီၤကစီၣ်ဖိတဖၣ် တၢ်ဘၣ်သး (စဲးဘိး) တဖၣ်ပုၤဝဲဒိး တၢ်ကိးသကြိတဖၣ်ဝဲ အိၣ်ဝဲဒုၣ်ဒိး တၢ်ဘူၣ်ထူဘါယုၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ် တဖၣ် န့ၣ်လီၤ

တၢ်ပၤဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်သး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်အပူၤ အိၣ်ဒိး တၢ်ကိး သကြိတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်တီၢ် ကျဲၣ်ဖိးဒိၣ် ကျဲၣ်မ့ၢ်လၢ အတအိၣ်ဒိး တၢ်ထီၣ်ယုၤ တဲသကိးဒိး လီၤကစီၣ် ပူၤထူလံၤဖိကိးဂၤဘၣ်န့ၣ် လူၤတက့ၤ တၢ်တဘၣ် မၤအိၣ်ဘၣ်, တၢ်မၤတၢ် တီၢ်ကျဲၣ်ဖိးဒိၣ် ကျဲၣ်မ့ၢ်လၢ အမၤပူၤ မၤဖုး မၤဘၣ်ယိၣ်သးအုး ဒိးမၤဘၣ် ဒိပဟးဂီၤ ပူၤထူလံၤဖိ အတၢ်ဖဲးအိၣ်မၤ အိၣ်အလီၤန့ၣ် လူၤတက့ၤ တၢ်တဘၣ် မၤအိၣ်ဘၣ်, တၢ်ဒိၣ်စိးန့ၢ် ကညီၣ်ပူၤ ထူလံၤဖိ အဟီၣ်ကစီၣ်န့ၣ် လူၤတက့ၤ တၢ်တဘၣ် မၤအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ

လၢန့ၢ်အမဲၣ်ညါ တၢ်ကိးသ ကြိအပူၤ ကညီၣ်ပူၤထူလံၤဖိ အထံအ ကီၢ် အဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤ လူၤတက့ၤ ပ ယီၤပဒိၣ်သး တၢ်တဘၣ်ရဲၣ်ကျဲၣ်ဒုး အိၣ်ထီၣ် တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်ဘၣ်, ကညီၣ် ပူၤထူလံၤဖိ အထံအကီၢ် အဟီၣ်က စီၣ်ပူၤ လူၤတက့ၤ ပယီၤပဒိၣ်သးတ ဘၣ်ဆီလီၤ ဟဲလီၤ အသးအကလၢ ဘၣ်, ပယီၤပဒိၣ်သးလၢ အဟဲဂုၢ် ဟံးန့ၢ်ဆူၣ် ဒိၣ်စိးလၢ ကညီၣ်ပူၤထူလံၤဖိ အထံအကီၢ် အဟီၣ်ကစီၣ်လၢ အမိၢ် ဟံဖဲဖု အဒုပိးလီၤတဲာ် တအိၣ်အလီၤ တဖၣ် ဟးထီၣ်ကွဲာ် တဘျီယိတၢ်ဂုၢ် သုၣ်တဖၣ် ဟဲယုၣ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ

လၢတၢ်ကဆုၤ သးတၢ်အိၣ် တၢ်အိၣ်အဂီၢ် တၢ်တုဲကျဲၣ်န့ၣ် စး ထီၣ်လၢ ၁၉၉၀ န့ၣ်အလီၤခဲဒိး စး ထီၣ်ဖဲ ၂၀၁၈ န့ၣ် လၢဒိၣ်စ့ဘၣ် အ လၢကတီၢ်ဒိး စးထီၣ်မၤဝဲ လီၤက စီၣ်တၢ်ဂုၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်ဒိး ဟဲတုဲလဲၢ ထီၣ်ကျဲၣ်မ့ၢ်အယိ ခုၣ်အိၣ်ယုၣ် -ကညီၣ် ဒိကလုာ် စၢ်ဖျါကရၢ ချၢလံၤထူၣ် ကီၢ်ရူၣ်ဒိး ကီၢ်ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဖျါဆၢ ဟဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ခဲအံၤခဲအံၤ န့ၣ်လီၤ

ဒ်သိး အိၣ်လၢလၢဒိၣ် လဲၤဆူ

တီအုၣ် ကညီၣ်ထီၣ်အဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်သး အုၣ်ကွဲာ်န့ၣ်ယၢ်ကရူၢ် ဟဲတုဲ ကျဲၣ်လၢ အထီၣ်အိၣ် ၆၂ မဲလၢ ၇ ဖျါလိၣ်လၢ သုၣ်ဘိၣ်-မူးသဲ-ဘိစဲခိၣ် -ဖျါခိၣ်-ယိစလု ကျဲၣ်အလီၤအိၣ် ၁၂ ပုၣ် တုၤ ၃၄ ပုၣ် လၢပၤလီၤဝဲ တၢ်မၤ တၢ်တီၢ်ကျဲၣ်လၢ ဒိန့ၣ်ကတီၢ်အဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်သးတကမၤ တဲၣ်န့ၣ် လီၤ

တၢ်တုဲထီၣ်ဝဲ ကျဲၣ်မ့ၢ်အယိ ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်သးတဖၣ် ဟံးန့ၢ်ဝဲ ကျဲၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘါလၢ လီၤကစီၣ် က မျါတဖၣ် ဟီၣ်ကစီၣ်အပူၤ လီၤကစီၣ် ကမျါတဖၣ် တၢ်သ့ၣ်အိၣ် ဖျါအိၣ် လီၤတဖၣ် ဟးဂီၤကွဲာ်အမဲၣ်ညါ ခုၣ် အိၣ်ယုၣ်ဒိး ပယီၤပဒိၣ်သးတဖၣ် တၢ် ဖျါဆၢအယိ လီၤကစီၣ်ကမျါတဖၣ် ဘၣ်ယုၣ်အိၣ်ကဒု အိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

တန့ၣ်အံၤ ၂၀၁၉ န့ၣ် ထီၣ်သီ ကတီၢ် လၢဒိၣ်ဟီၣ်ကစီၣ် ကညီၣ်က မျါလၢ အကယၢ်ယုၣ်ယုၣ် ဟဲဖျါ ထီၣ်သးဒိး မၤဝဲတၢ်ထီၣ်ဒါ ဘၣ်ထွဲ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သး တုဲထီၣ် ကျဲၣ်တခါ စ့ၢ်ကိးအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ

2019/10/17 11:4

► ကဆုၢ်ပၤ(၁) “လီၤကစီၣ်ကမၤ” တၢ်ဖိဝဲထွဲ

ကွၢ်လီၤအဝဲသ့ၣ် ဖျါအလီၤ တၢ်လီၤ တဖၣ် ခံတီၢ်လၢန့ၣ်လီၤ

တၢ်ကိးသကြိဝဲ န့ၣ် ဟဲလီၤဝဲ တၢ်ကိးသကြိ ၃ ထံၣ်ဒ်အမ့ၢ်-သိ လုၣ်ကျဲၣ်လၢပယီၤသးဘိ-ပတသးလီ -ပဟီၣ်ကစီၣ်ကျဲၣ်ကမၤ-မ့ၢ်ပမ့ၢ်ဒါ -ထံကီၢ်တရဲၣ်မၤဘိကျဲၣ်-ပတအိၣ် တၢ် ကိးသကြိတဖၣ် ယုၣ်ဒိးတၢ်ပနီၣ် (ဆိၣ်းဘုတ်) ပယီၤသးဘိသိလုၣ်ကျဲၣ် လူတက့ၤ တတူၢ်လီၢ် -ပယီၤသး လၢ ပဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤတဖၣ် ကဘၣ်က့ၤ လီၤကွဲာ်ခဲလၢဒိး ပတသးလီသိလုၣ် ကျဲၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ

စီၤဟဲဝုၢ်ထူလၢ အအိၣ်လၢ ဟါဒုသဝီတက တဲစ့ၢ်ကိးဝဲ အတၢ် တုၢ်ဘၣ်ခိဘၣ်လၢ “ပဟီၣ်ကစီၣ်အပူၤ ပမၤအိၣ်မ့ၢ် မၤအိၣ်ဝဲဒိး မ့ၢ်လၢကီၢ် ပယီၤသး ဟဲအိၣ်လၢ ပဟီၣ်ကစီၣ်အ ပူၤဒိး ပမၤတၢ်တအါတီၢ်အါယးဘၣ် အယိန့ၣ် ယအဲၣ်ဒိးကိးသကြိထီၣ်

ယအဲၣ်ဒိးတဲပုး ဒ်အံၤလီၤ ပစံာ်ပပူၤ ပမိၢ်ဟံဖဲဖု စုလီၤခိၣ်ခိၣ်န့ၣ် ပအိၣ်ဒိး မၤအိၣ်သန့ၣ်က့ ပမၤအိၣ်တသ့တဘၣ် တဘူၣ်တညီၣ်လၢဘၣ်ဒိး ပသးတမ့ၢ် စ့ၢ်ဘၣ် ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ကကျဲၣ်န့ၢ်ပူၤဒိး ကမၤန့ၢ်ပူၤလၢ ကီၢ်ပယီၤသးတဖၣ် ကက့ၤလီၤကွဲာ်လီၤ” အဂီၢ် တဲၣ်န့ၣ် လီၤ

တန့ၣ်အံၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်အပူၤ ခုၣ်သဝီကမျါတဖၣ် ဟဲဖျါထီၣ်အသး ဝဲ မၤဝဲတၢ်ကိးသကြိ ဒ်အဝဲသ့ၣ်ဟဲ လီၤဝဲအသိးဒိး ခုၣ်သဝီလီၤကစီၣ်န့ၢ် တဖၣ် ကတီၢ်လီၤတၢ်ဆူ ကမျါအိၣ် . ယုၣ်ထူတဖၣ် သုၣ်ကမဲၣ်လၢ တက တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အိၣ်ဝဲအသိး ပုၣ်ယုၣ် စ့ၢ်ကိးဒိး အိၣ်ယဲးအိၣ်ဘူး တၢ်ရဲၣ်တၢ် ကျဲၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ

ဖဲအပူၤကွဲာ် ၂၀၁၈ န့ၣ် လၢမ ရူး ၄ သီအန့ၢ် ခုၣ်အိၣ်ယုၣ် မ့ၢ်တြိၢ် ကီၢ်ရူၣ် လူၤသိကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ခုပူၤ -

လၢမ့ၢ်ပျီ အဘၣ်စၢၤ ကျဲၣ်လီၤလံၤဝဲန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သး ဟဲဘိၣ်ဂုၢ်ထီၣ်ဝဲ ကျဲၣ်ဒိး ခုၣ်အိၣ်ယုၣ် စုဒုၣ်စုတီၢ်ဖိလၢ သးမ့ၢ်ဒိၣ်တကမၤ တဲၣ်လၢမ့ၢ် တၢ် ဟဲတလၢထီၣ်ကွဲာ် တၢ်ပၤနီၣ်လီၤ အယိ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဒိး ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်သးအယိ သဝီအိၣ်ဖဲ ကျဲၣ်မ့ၢ်က မၤ ၁၆ ဖျါ ၃၀၀၀ ၂၂၀၀ ဘျီ ဘၣ်ယုၢ် သးကွဲာ်လီၤကျဲၣ် န့ၣ်လီၤ

ဖျါခိၣ်သဝီ ကရူၢ်ခိၣ်လၢအမ့ၢ် စီၤခုၣ်လၢ စံးဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ အတၢ် ဘၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်ကတုၢ်ထီၣ်ဝဲ သိလုၣ် ကျဲၣ် အတၢ်တီၢ်ကျဲၣ် လၢတန့ၣ်အံၤအ ဖိခိၣ် ဒ်အံၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ “ကမၤထီၣ် ဝဲဒုၣ် သိလုၣ်ကျဲၣ် ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်အယိ န့ၣ်ဒိး ပတအိၣ်ဘၣ်. အယိန့ၣ်ဒိး ပ ဟီၣ်ကစီၣ်အပူၤ ဟဲဟဲလီၤဝဲ သးက လၢ တုဲထီၣ်ကျဲၣ်မ့ၢ်ကျဲၣ် အယိန့ၣ် ဘၣ်ဝဲပဟီၣ်ကစီၣ် အယိန့ၣ်ဒိး ပထံ ဖဲကီၢ်ဖိန့ၣ် တုၢ်ခိၣ်ပၤသးဝဲလၢ အဲၣ် ဒိးပၤဖျါထီၣ်ဝဲဒုၣ် တၢ်ဘၣ်သးလၢ ပ ယီၤသးတဖၣ် ကထးကွဲာ် သးကလၢ

တဖၣ် ဒိးသိလုၣ်ကျဲၣ်န့ၣ် တဘၣ်မၤအိၣ် ဘၣ်. ဟီၣ်ကစီၣ်မ့ၢ်ဒိးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မုၢ် တၢ်ခုၣ်န့ၣ် သိလုၣ်ကျဲၣ်န့ၣ် ပကစၢ်မၤ သ့လီၤ” အဂီၢ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

ဖဲတန့ၣ်အံၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်လံၤ ကတီၢ် ဒုသဝီကမျါလၢ အကိးသ ကြိတၢ်လၢ တၢ်လီၤဝဲတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟဲဖျါထီၣ်အသးဝဲ ထးထီၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ လံာ်တၢ်ပၤဖျါတဘျီန့ၣ်လီၤ

ဒိးလံာ်တၢ်ပၤဖျါ ဝဲန့ၣ်အပူၤ ထးထီၣ်ပၤဖျါစ့ၢ်ကိးဝဲ တၢ်ဘၣ်သး ၆ ထံၣ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ပတုၢ်တၢ်ခး တၢ် ဘၣ်စၢၤကတီၢ်န့ၣ် တဘၣ်တုဲထီၣ် ကျဲၣ်မ့ၢ်ကျဲၣ်ဘိဘၣ်. တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဖဲဒဲရဲၣ် ကီၢ်စၢ်ဖျါ တၢ်န့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်တအိၣ် တ ဘၣ်တုဲထီၣ်ကျဲၣ်မ့ၢ်ဘၣ်. တၢ်တုဲကျဲၣ်အ ယိ ဘၣ်ဒိးမၤဟးဂီၤ လီၤကစီၣ် တၢ် မၤအိၣ်လီၤ လီၤကစီၣ်အပူၤ တဘၣ် ဆီလီၤ သးကလၢဘၣ်. ကအိၣ်လၢ လီၤကစီၣ်ခိၣ်န့ၢ် တၢ်မၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၣ်အ ပူၤ ကဘၣ်ထးကွဲာ် သးတးတဖၣ်တ ဘျီယိ သုၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ

► ကဆုၢ်ပၤ(၁) “စံာ်လီၤလၢတၢ်ဟံးန့ၢ်” တၢ်ဖိဝဲထွဲ

စံာ်ကစၢ်တဖၣ် ကမၤကမၤအစံာ်လီၤ အခွဲးတအိၣ်ဒိးဘၣ်ဒိး ဘၣ်ပၤဖျါ ထီၣ်တၢ် ဘၣ်သး ဒ်အံၤလီၤအဂီၢ် ပူၤတီၢ်ခိၣ်ရိၣ် မဲတၢ် တကလၢမ့ၢ် ၈၈ ကွဲာ်ပူၤဂုၢ်ဝဲ တၢ်ဂုၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်ကရူၢ် ပူၤပၤလီၤ ဆုၣ်နီၤ စီၤမိၣ်ကွဲာ် စံးဘၣ်ခုၣ်အဲၣ်စံၣ်န့ၣ်လီၤ

အဲၣ်စံးဝဲလၢ “ပတဲဘၣ်ကီၢ် ပဒိၣ်တဖၣ်ဝဲလဲ မ့ၢ်ဟံးန့ၢ်အိၣ်လၢ ထံကီၢ်ဒိး ကမျါတၢ်ဘၣ်ဘျးအဂီၢ် န့ၣ် ဟံးတဒိး ဟံးမ့ၢ်ဝဲ လၢကဟ့ၣ် က့ၤ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး အဘူးအလဲ (စ့အိၣ်လိး)န့ၣ် ပတဲဝဲလဲ. တုၤခဲအံၤ တတဲထီၣ် တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်” အဂီၢ် စီၤမိၣ်ကွဲာ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

လၢတၢ်ကမၤကမၤ စံာ်လီၤတ ဖျါ ကန့ၢ်အဂီၢ် တၢ်ယုထီၣ်လၢ က မျါဘျီဒိၣ်ခါစးတဆီ ကီၢ်စဲပဒိၣ် ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် အအိၣ် အိၣ်ဘၣ်ဆၣ် တုၤကတီၢ်အံၤ စံာ်ကစၢ်တဖၣ် တက့ၤဒိးန့ၢ်မၤအိၣ်က့ၤ အစံာ်လီၤတ ဖျါအဂီၢ် စံာ်ကစၢ်တဖၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ .

စံာ်ကစၢ်ကီၢ်ဖိၣ်ခလုၣ် (ကိး) န့ၢ်မူးသ့ၣ်စံးဝဲ “ဘၣ်မန့ၢ်အယိ ဟဲဟံး န့ၢ်ဆူၣ်ပစံာ်လဲၣ်. ဟဲဟံးန့ၢ်ခိလဲ မၤ နၢၤပူၤဒ်အံၤ အသးမ့ၢ်မၤ. ဘၣ်မ့ၢ်ဂုၤ, ကမ့ၢ်မ့ၢ်ဂုၤ ပထံၣ်လိာ်သးဝဲ ပဘျါရဲၣ် အိၣ်သ့လီၤ. ပယုထီၣ် လၢကထံၣ်လိာ် သး အဘျီဘျီလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တထံၣ် လိာ်သးဒိး ပူၤနီၣ် တဘျီဘၣ်. ဘၣ်မန့ၢ် အယိ ယုၢ်ပူၤဖျါအသးလဲၣ်. ပလိာ်ဘၣ်န့ၣ် တၢ်တုၤသးထံးလီၤ. တၢ်အိၣ်သးအိၣ်ဒ်အံၤ မ့ၢ်တဲသကိးအိၣ်န့ၣ် ပတုၢ် လိာ်အိၣ်လီၤ. အဲၣ်အံၤ ပတုၢ်လိာ် တန့ၢ်လၢဘၣ် ပလိးကီၢ်က့ၤ ပစံာ်လီၤ လီၤ” အဂီၢ် တဲၣ်န့ၣ်လီၤ

ဒ် ၈၈ ကညီၣ်ကွဲာ်ကရူၢ် တၢ် မၤနီၣ်အသိးန့ၣ် စံာ်လီၤလၢ တၢ်ဟံး န့ၢ်ဆူၣ်အိၣ် ၅၂ အုကၢၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲဖျါ အဲၣ် ကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ကမိးကစ့ၢ်. နီၣ် ခယုၣ်, ကိးခဒဲဒိး ကိးက့ၤဝဲ စံာ် ကစၢ် ၁၆ ဂၤ အစံာ်လီၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ လၢန့ၢ်အမဲၣ်ညါ ဖဲလၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၂၄ သီအန့ၢ်န့ၣ် ဝုၢ်ဖျါ အဲၣ် စွဲကပုၣ် ဘျီအပူၤ ယိာ်တၢ်ဒုးယာ်လီၤဝဲကျဲၣ် ဟ့ၣ်လီၤကဒါက့ၤဝဲ စံာ်ဟီၣ်ခိၣ်လီၤ ၁၀.၅၈ အုကၢၤ လၢစံာ်စၢ် ၆ ဂၤအအိၣ် အဂီၢ် သုၣ်ညါဘၣ်လီၤ

တၢ်ကဒိသဒၢန့ၢ်ဝဲ ပူၤထူလံၤဖိကွဲာ်ကတီၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ကညီၣ်ဂုၢ်ဝဲကီၢ်စံးဝဲ

လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၂၀ သီ.၂၀၁၉ န့ၣ်. စီၤဖျါအုသ့ၣ်

တနီၣ်သရဲၣ် ကီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် ဒဲဝဲကီၢ် ဆၣ် ဘါဒိၣ် ဖိၣ်ချၢၣ် ဟီၣ်ကစီၣ် သဝီတ ဖျါအပူၤ ဒ်မိၢ်လုၢ်ဟံလၢ ဟါယာ်ဝဲ ကွဲာ်ကတီၢ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်ကဒိသဒၢန့ၢ် အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် တနီၣ်သရဲၣ်ကီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် ကညီၣ်ဂုၢ်ဝဲကတီၢ်ခိၣ် စီၤလူကတီၢ်စံးဝဲ န့ၣ်လီၤ

ဖဲလၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၁၇ သီ အန့ၢ် တၢ်မၤဝဲ ၈ ဘျီတဘျီပူၤထီၣ် ဘါဒိၣ်ဟီၣ်ကစီၣ် ကွဲာ်ကတီၢ် တၢ်ဘူၣ် တၢ်ဘါ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်အပူၤ အက တီၢ် ကညီၣ်ကလုာ်ဂုၢ်ဝဲကတီၢ်စီၤလူ

ကတီၢ် စံးဝဲဒ်အံၤ န့ၣ်လီၤ

“ညၢ်အစၢၤတဖၣ်ဒိး န့ၣ်ဆၢၣ် တၢ်အိၣ်ယၢ်တဖၣ် တၢ်မ့ၢ်တဒိသဒၢ အိၣ်ဘၣ်န့ၣ် အဟးဂီၤကွဲာ် ခဲလၢန့ၣ် လီၤ. ပဟဲဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါ အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ပၤယာ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်မၤသကိး အိၣ် ကိးဂၤဒဲးမး တၢ်ဝဲအံၤ ကကဲထီၣ် လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ဒိးသဒၢဝဲ ဖဲအန့ၢ်လၢ အဟီၣ် ကစီၣ်အပူၤလီၤ. တၢ်မၤအံၤ အဖီဒိၣ် ပဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၣ်လီၤ. ပ တြိအိၣ်တအိၣ်ဘၣ် မ့ၢ်ဒါအိၣ်လၢ ပမၤ စၢၤအိၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်ဟဲမၤ တံာ်တၢ် အိၣ်န့ၣ် ပကလဲအိၣ်ဒ် တၢ်ဘျါအသိး လီၤ” အဂီၢ် စံးဘၣ် ခုၣ်အဲၣ်စံၣ်န့ၣ်

လီၤ

ပိချီဟီၣ်ကစီၣ် လီၤကစီၣ် က ညီၣ်ကမျါသဝီအပူၤ ၁၀ အပူၤသဝီ ဖိတဖၣ်န့ၣ် ဒိသဒၢယာ်ဝဲ ညၢ်တဖၣ် ဖဲဘါဒိၣ်ကျဲၣ်အပူၤ ဟီၣ်ကစီၣ် အါတီၢ်ဒိး ညၢ်ကလုာ်အိၣ်ဝဲ ၇၀ ဘျီအဂီၢ် သ့ၣ် ညါဘၣ်လၢ လီၤကစီၣ်ကမျါ တၢ်လီၤ ယိထံသ့ၣ်ညါ အသိးန့ၣ်လီၤ. နီၢ်စ့အိၣ်မူ လၢအမ့ၢ် လီၤက စီၣ်ကမျါတကမၤ စံးဝဲ “ပဟဲယာ် ညၢ် ကမၤတဖၣ်လၢ ပိချီအပူၤလီၤ. ဒ်သိး ညၢ်အစၢၤ တလီၤဟ့ၣ်ဘၣ်အဂီၢ် ပဒိ သဒၢယာ်အိၣ်လၢ ဖိၢ်ဟံဖဲဖု စီၤလဲလဲ လီၤ. ညၢ်ကမၤန့ၣ်အိၣ်ဒိး ညၢ်ကမၤ

အသိးဒိး အမူလီၤ. ညၢ်ကမၤတနီၣ်နီၤ အိၣ်တုၤလၢ အုကၢၣ် ၁၀ ဘျီန့ၣ်လီၤ. အိၣ်သ့ၣ်န့ၣ် ဒ်သိးညၢ်တဟးဂီၤ တ လီၤမ့ၢ်ကွဲာ်ဘၣ်အဂီၢ်ဒိး အိၣ်အိၣ်က န့ၢ်အဂီၢ် ပူၤလၢညါတစီၤ ဟါယာ်ဝဲဒိး ပက့ၤဟါယာ် ကဒါက့ၤအိၣ်လီၤ” အဂီၢ် စံးဘၣ် ခုၣ်အဲၣ်စံၣ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်မၤဝဲ ပိချီကွဲာ်ကတီၢ် တၢ် ဘူၣ်တၢ်ဘါ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်အပူၤ တ နီၣ်သရဲၣ်ကီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် ကီၢ်ဆၣ်တဖၣ်အပူၤ ပူၤနီၢ်ဂီၢ် ၂၀၀ ဘျီ ဟဲထီၣ်ဝဲဒိး တၢ် ကွဲာ်ထွဲထံကျိထံကွဲာ် ကရူၢ်တဖၣ် စံး ဖျါလီၤဝဲ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ဟံတဖၣ် န့ၣ် လီၤ

ဂၢၢ်လၢၢ်ကမူၣ်စဲးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤလၢအလဲၤတရံးခိဖျါလၢၤသွဲၣ်လးအံၤန့ၣ် လီၤကစီၣ်ဖိတဖၣ်အံၤဒီးလၢတၢ်ကပတုၣ်အီၤ

လၢအိးကထိဘၣ် ၂၂ သီ.၂၀၁၉ န့ၣ်
လၢၤသွဲၣ်လးအံၤ တၢ်ဂ့ၢ်ကီ
ကကဲထီၣ်အသးလၢ တၢ်လီၤခဲတဖၣ်
အဖိခိၣ် လီၤကစီၣ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်ယိၣ်
ဝဲအံၤ ကညီကီၣ်စဲၣ် ကလၢကမူၣ်
(ဘဲးလးမ့ၣ်) စဲးဖိကဟ့ၣ် တၢ်မၤလီၤ
လၢ အသ့ဝဲလၢၤသွဲၣ်လးအံၤန့ၣ် လီၤ
ကစီၣ်ဖိတဖၣ် လၢအအိၣ်ဘူးဖဲန့ၣ်တ
ဖၣ် အံၤဒီးလၢ တၢ်ကပတုၣ်အီၤအဂီၢ်
သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ
ဖဲအပူၤကွဲၣ် လၢအိးကထိ
ဘၣ် ထီၣ်သီကတီၢ် မ့ၣ်ကလုာ်ဘဲး
မ့ၣ် စဲးဖိကဟ့ၣ် တၢ်မၤလီၤကမၤ သ
ဝီတဖၣ်အပူၤ ထံၣ်ကွဲၣ်ဒီး ထံၣ်ပူၤ
(ထံၣ်ကမူၣ်) တဖၣ်အပူၤ ထံတဖၣ် ဟဲ
ထီၣ်သ့ဝဲန့ၣ် လီၤကစီၣ်ဖိတဖၣ်
တယးဝဲလၢ လၢၤသွဲၣ်လးအံၤအဂီၢ်
စဲးဖျါထီၣ်ဝဲ ဒဲးအံၤအသးန့ၣ်လီၤ
မ့ၣ်ကလုာ် သဝီဖဲဒီးဒီသဝီဖိ
တကစံးဝဲ “ကတီၢ်အံၤ လၢပသဝီအ
ပူၤ တၢ်သ့ဝဲလၢၤသွဲၣ်လး တၢ်မၤလီၤ
အိၣ်ဝဲ ၄,၀၀၀ တၢ်န့ၣ်လီၤ ဘၣ်မနုၤ

အသိ ပဘၣ်ယိၣ်လဲၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဝဲ
န့ၣ်သဝီ ၃၀ ဘၣ် အိၣ်ဝဲကစီၣ်ဖိအီၤ
အသိန့ၣ်လီၤ လၢၤသွဲၣ်လး အကမူၣ်
ကမူၣ်လၢ ဟဲဒဲးတဖၣ်န့ၣ် လီၤကစီၣ်
တဖၣ် တၢ်ဘၣ်အံၤခဲလၢၤလီၤ အသိ
ပကွၢ်လၢ ဖိစိးလဲၣ်စိးအဂီၢ်ဒီး သ့တ
မၤအီၤအဂီၢ်န့ၣ် ပအံၤဒီးပုၤထီၣ်လီၤ”
အဂီၢ် စဲးဝဲလီၤ
လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ ကတီၢ်အံၤ
မ့ၣ်ကလုာ် သဝီကမူၣ်အပူၤ တၢ် ၄,၀
၀၀ ဘဲးလးမ့ၣ် စဲးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤ
အံၤ သ့ဝဲလၢၤသွဲၣ်လး လၢကလဲၤ
တရံးသးအသိ ဘၣ်ယးဒီးလၢၤသွဲၣ်
လးလၢ တၢ်စိာ်ဆူၤအီၤဒီး တၢ်ပာ်ပုၤ
ထီၣ်ယာ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် လီၤကစီၣ်
တဖၣ် တၢ်ပာ်ပုၤနီၤဖး အိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်
လီၤ
ဒဲးန့ၣ်အသိ ဖဲလၢအိးကထိ
ဘၣ် ၂၁ သီအန့ၣ် တၢ်မၤဝဲ တၢ်ထံၣ်
လိာ်ဂ့ၢ်လဲ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤတခါဖဲ န့ၣ်
ကိသဝီ သီခါဖျါအပူၤန့ၣ် လီၤကစီၣ်
တဖၣ် တဲဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်လၢအဝဲ

သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီး သကၢ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တ
ဖၣ် ယုၤထီၣ်စ့ၢ်ကီၤတၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်
လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် စ့ၢ်စ့ၢ်န့ၣ်လီၤ
ဘၣ်ထွဲ ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ
တၢ်လီၤယိထံၣ်ကွဲၣ် ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်
အိၣ်ဘၣ် EIA ထီၣ်လိာ်သးဒီး ကမူၣ်
ဝဲ တဟံးကမူၣ် တၢ်ဘၣ်သးဘၣ်
တၢ်သ့ဝဲ လၢၤသွဲၣ်လးဒီး စဲးဖိကဟ့ၣ်
လၢ လဲၤတရံးသး, စိာ်တီၤဆူၤဝဲ,ပုၤ
ထီၣ်ဝဲ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကီၢ်ပဒိၣ်
တပၤ ကဟံးန့ၣ်ဝဲအရ တုၤလီၤတီၤ
လီၤဒီး စဲးဖိကဟ့ၣ် တၢ်မၤလီၤလၢ
အသ့ဝဲလၢၤသွဲၣ်လးတဖၣ် တၢ်ကပ
တုၣ်အီၤအဂီၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်
ဆၢၣ်ကမူၣ်တနီၤ ထူးထီၣ်ဝဲတၢ်ပာ်ပုၤ
တဘၣ်လၢ ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၂၁
သီအန့ၣ် န့ၣ်လီၤ
တၢ်ကွၢ်ထွဲ ထံၣ်ကွဲၣ်က
မူၣ် စိးသးဘဲးစဲးဝဲ “တမ့ၢ်လၢ ပတဲ
လၢ ကးတံာ်ကွဲၣ် ကလၢကမူၣ် စဲး
ဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤ ခဲလၢဘၣ်. ပ
တဲလၢ တၢ်ကကးတံာ် ကလၢကမူၣ်

တၢ်မၤလီၤလၢ အသ့လၢၤသွဲၣ်လးန့ၣ်
လီၤ လဲၤတရံးအီၤ ဒဲးလၢညါ တၢ်လဲၤ
တရံးလၢ ကံသဝီအသိန့ၣ်လီၤ ပ
တဲတၢ်ဒဲးန့ၣ် တဖၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၢၣ်မ့ၢ်
လဲၤတရံးအီၤဒဲးန့ၣ် ပအံၤဒီးယုၤထီၣ်
လၢ ကလဲၤတရံးအသးဒဲ ထံၣ်ကီၢ်
ဂၤအပတီၢ် ချါကမူၣ်လၢ ဟဲထီၣ်တ
ဖၣ် ကမၤအီၤလၢ ကျိၤကဲဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်
လီၤ” အဂီၢ် စဲးဝဲလီၤ
ခိဖျါထီၣ်ဝဲထီၣ်သ့ၣ်ဒီး ညၣ်
တဖၣ်သဲဝဲလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါအခိၣ်
ထံးခိၣ်ဘီ ဒဲးဘၣ်တဖၣ်န့ၣ် န့ၣ်ကိသ
ဝီယုၤဒီး သဝီဖဲန့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဘၣ်
ယိၣ်အိၣ်ထီၣ်အသိ တၢ်ကတီၢ်ခဲအိၣ်
လၢ ထံးခိၣ်ထံးခိၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကတီၢ်
အဂီၢ် ကီၢ်စဲၣ်ပဒိၣ်တကပၤ ဆီလီၤ
န့ၣ်ဝဲ ထံးခိၣ်တဖၣ်, န့ၣ်န့ၣ်ဝဲထံၣ်ပူၤ
အမဲၣ်ညါ တၢ်မၤဘျၢၣ်ကစီၣ်တဖၣ်စ့ၢ်
ကီၤ ဟဲမၤစၢၤဝဲ ကိးနံၤဒီး န့ၣ်လီၤ

ပီၤချိလီၤကစီၣ်ဖိ မၤလၢကစီၣ်ဝဲ တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤမုၢ်န့ၣ်

လၢအိးကထိဘၣ် ၁၉ သီ.၂၀၁၉ န့ၣ်, စိးမ့ၢ်အုၤသ့ၣ်

တနီၤသရဲၣ် လီၤကစီၣ်ဖိကမူၣ် တၢ်ယုၤတၢ်ဖိးကရူၢ် တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်ခဲဝဲဒီး
မၤဝဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါ တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ မုၢ် နံၤဖဲတနီၤသရဲၣ် ကီၢ်ခိၣ်ဒိၣ်
ဒဝဲကီၢ်ဆၢၣ် ဘၢၤခိၣ်ဟီၣ်ကစီၣ် (ပီၤချိ)တၢ်လီၤအံၤ လၢအိးကထိဘၣ် ၁၆
သီအန့ၣ်န့ၣ် လီၤ
ပူၤနီၤဂီၢ်ဟဲအါထီၣ်ဒီး ထံကီၢ် ဟီၣ်ခိၣ်ကပာ် ဖိလဲၣ်စ့ၢ်အသိ လီၤက
စီၣ်ဖိကမူၣ်လၢ အဒီးသန့ထီၣ်အသး လၢ တၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျါဖျါအီၤတဖၣ်အဂီၢ်
အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီး တၢ်အိၣ် တၢ်အီၤ ကလၢကပုၤအဂီၢ်
တၢ်ပညိၣ် အီၤဒီး မၤဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအံၤအဂီၢ် တနီၤသရဲၣ် ကလုာ်န့ၣ်
လီၤကစီၣ်ဖိကမူၣ်ဒီး တၢ်ယုၤတၢ်ဖိးကရူၢ် ပူၤမၤလီၤ ဆၢၣ်နီၤ စိးခိၣ်စဲးဘၣ်
ခွဲၣ်အံၤစဲၣ်န့ၣ် လီၤ
“တနီၤဒီးတနီၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤတဖၣ် ဟဲစ့ၢ်လီၤ လီၤကစီၣ်
ကမူၣ် တဖၣ်လၢ အဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်
တၢ်သ့ၣ် အိၣ်ဖျါအိၣ် တၢ်ချိတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကအိၣ်ကၢ်ဆိးကျဲၤအဂီၢ်
တၢ်ကဘၣ် ကတီၢ်အီၤန့ၣ် လိာ်ဝဲလီၤ သဲးစးတၢ် ဘျၢၤသ့ၣ်တဖၣ်သန့က့
မၤဘၣ်ဒိက့ၤ ဝဲ လီၤကစီၣ်ဖိကမူၣ်န့ၣ် ကမူၣ်တဖၣ် လီၤ ဟီၣ်ခိၣ်
ကပာ်တဖၣ် ဟဲစ့ၢ်လီၤ တၢ်ဘျၢၤတဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်အန့ၣ်အဆၢၣ်အသိ
မၤအိၣ်ဘၣ်တၢ်လၢ တၢ်သ ဘျၢၤဟဲစ့ၢ်လီၤ လိာ်လၢတၢ်ကမၤထီၣ် ထီၣ်န့ၣ်
အဝဲသ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လီၤ” အဂီၢ် စိးခိၣ်စဲးဝဲ န့ၣ်လီၤ
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအဝဲန့ၣ် ပီၤချိ လီၤကစီၣ်ဖိကမူၣ် ဟဲထီၣ်ဝဲ ၄၀၀
ဘျၢၤဒီး ဒုးန့ၣ်စ့ၢ်ကီၤဝဲ ယုး(ဒုး)ပူၤတၢ် သ့တၢ်သ့ၣ်လၢ အဒီးန့ၣ်ဝဲတ
ဖၣ်, တၢ်ဖိပြၢၤအိၣ် ကသ့တၢ်ပြၢၤဒီး တၢ်စုသ့ဒိၣ် ဘၣ်လၢ အတုၣ်ဝဲဒီး
ဝဲတဖၣ် ဟဲလီၤ ဒုးန့ၣ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ
တနီၤသရဲၣ် ကီၢ်ခိၣ်ဒိၣ်, ကစၢ် ခိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ် နီၢ်တၢ်ဘျၢၤစဲးဝဲလၢ “
တၢ်ဆဲးလီၤဝဲ အိၣ်စဲၣ်အုၤ တၢ်ပတုၣ် တၢ်ခဲဝဲမၤ လၢပဟီၣ်ကစီၣ်ဖိကမူၣ်
ပ မၤအိၣ်ဘၣ်တၢ် မုၢ်မုၢ်ခိၣ်ခိၣ်အသိဒီး န့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ လၢလၢ
ပူၤပူၤ လီၤ လၢကီၢ်ပဒိၣ် ဟီၣ်ခိၣ်သန့ တၢ် ဘျၢၤတခိၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်
လၢ ပကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ ပဘၣ်ယိၣ် လၢ ပူၤခိၣ်ကျိၣ်ခိၣ်စုတဖၣ်
ကဟဲန့ၣ် လီၤမၤတၢ်လၢ ပဟီၣ်ကစီၣ်ဖိကမူၣ်လီၤ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖျါလီၤတဖၣ်
ဟီၣ်ခိၣ်(ကရၢၣ်)တဖၣ်အိၣ်ဘၣ် ပအံၤဒီးတဲလၢ ကကွၢ်တၢ်လၢ လီၤကစီၣ်
ကမူၣ်တဖၣ် အခွဲးအယာ်လီၤ” အဂီၢ် စဲးဝဲန့ၣ်လီၤ
တနီၤသရဲၣ် လီၤကစီၣ်ဖိကမူၣ်ဒီး တၢ်ယုၤတၢ်ဖိးကရူၢ်အံၤ စးထီၣ်
လၢ ၂၀၁၇ န့ၣ်န့ၣ် မုၢ်တုၤမၤလီၤ လၢအိးကထိဘၣ် ၁၆ သီအန့ၣ်အံၤ
မၤလၢကစီၣ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါ တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤမုၢ်န့ၣ်လၢ ဒဝဲဒီး ဘျဲးသဝီ
တဖၣ်အပူၤဒီး တနီၤအံၤပူၤထီၣ်ဝဲ ၃ ဘျဲးတဘျဲးလဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ
ဖဲ ၁၉၄၅ န့ၣ်, လၢအိးကထိ ဘၣ် ၁၆ သီအန့ၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဖျါဘီဖျါ
စၢ်ဖျါကရၢ UN ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ် သ့ၣ်အိၣ်ဖျါဖျါကရူၢ် Food and
Agriculture Organization-FAOန့ၣ် လီၤ ဖဲ ၁၉၇၉ န့ၣ် လၢနီၣ်ဝဲဘၣ်
ကတီၢ် တၢ်မၤဝဲ FAO တၢ်အိၣ်ဖျါဖျါအံၤ ပူၤ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၆ သီ
အန့ၣ်အံၤ တၢ်ပာ်ပုၤနီၣ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါ တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ အမုၢ်န့ၣ်
လီၤ

ဖၣ်အုၣ်ယုၣ်တွဲၣ်သဝီအပူၤ ညၣ်တဖၣ်သံအသိလီၤကစီၣ်ဖိတဖၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဟဲအါထီၣ်

လၢအိးကထိဘၣ် ၁၆ သီ.၂၀၁၉ န့ၣ် စိးမ့ၢ်
တကီၢ်ခါ ခဲအံၤလၢပုၤဖၣ်အုၣ် အလီၢ်ခဲ ဘၢၤကုၣ်သဝီကရူၢ် ယုၣ်တွဲၣ်
ကိသဝီလၢ အအိၣ်ဘူးဒီး န့ၣ်ကိသဝီ န့ၣ် ထံသ့ၣ်တဖၣ်အမံၤဒိၣ်ထီၣ် ခိဖျါ
ထံသ့ၣ်တဖၣ် တမ့ၢ်ဒဲးလၢအပူၤ ကွဲၣ်ဒီး ဟဲသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ ထံသ့ၣ်
တဖၣ် သ့ထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၁၅ သီ အန့ၣ်န့ၣ် ညၣ်သ့ၣ်
တဖၣ်သံဒီး ထီၣ်ဖိဝဲဒၣ်ဒီးခိၣ်ဒီးထၢ အ ယိ ဘၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ
ပူၤလီၤအဂီၢ် လီၤကစီၣ်ဖိတဖၣ် စဲးဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤ

စးထီၣ်လၢ လၢအိးကထိဘၣ် ထီၣ်သီကတီၢ် ထံဟဲထီၣ်သ့ၣ်အသိ
ညၣ်သံဝဲအဂီၢ် သဝီဖိတဖၣ်တဲဝဲ ခုၣ် အဲးစဲၣ် ဒဲးအံၤန့ၣ်လီၤ ယုၣ်တွဲၣ်ကိသဝီ
သးပုၤ စိးမ့ၢ်လဲၣ်စဲးဝဲ “တဂီၢ်အံၤညၣ် သံအုၣ် ထီၣ်ဖိဒီးန့ၣ်န့ၣ်လီၤ ညၣ်ဘၣ်
တၢ်အစုၣ်ခါ. သ့ၣ်လုၢ်အုၣ်အသိခါ. တသ့ၣ်ညါ လီၤတၢ်ဘၣ်သန့က့ ပ
ဆိကမိၣ်ဒု ခိဖျါလၢၤသွဲၣ်လးအသိ လီၤ တမ့ၢ်ထံ သဝီဖဲအံၤဘၣ် လၢ
ကီၤယု, ကမၤသဝီတကပၤ သန့က့ န့ၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်လၢ ညၣ်သံဒီးန့ၣ်လီၤ ထံ
ထီၣ်သ့ၣ် ညၣ်သံဒဲးအံၤ စးထီၣ်ကဲထီၣ် အသးလၢ တနီၤအံၤအတီၢ်ပူၤလီၤ”
အဂီၢ် စဲးဝဲလီၤ
လီၤကစီၣ်ဖိ သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ထံ ဟဲထီၣ်သ့ၣ်အသိ သ့က့ၤဝဲထံလၢ ထံ
ပူၤတဖၣ် တဘျဲးလၢဘၣ်ဒီး သ့က့ၤဝဲ ထံအံၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ထံအလွၢ်ဆီ
တလဲၤသးဒဲးအံၤ သဝီဖိတဖၣ် တယးဝဲ လၢ ကလၢကမူၣ်(ဘဲးလးမ့ၣ်) စဲးဖိ
ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤ လၢအဘူးဖဲ သဝီ ဖဲန့ၣ် ဟဲပုၤပုၤယာ်ဝဲ လၢၤသွဲၣ်လးအ
သိလီၤအဂီၢ် ပဲာ်ထံနီၤဖးဝဲ န့ၣ်လီၤ
န့ၣ်ထုၣ်လၢအမ့ၢ် ယုၣ်တွဲၣ်ကိ သဝီဖိတကပၤ စဲးဝဲ “ဟဲအိၣ်ဖဲအံၤ ဖး
ယံာ်လဲ ထံဟဲသ့ၣ်ထီၣ် ညၣ်သံဒဲးအံၤ တထံၣ်ဘၣ် နီတဘျီဘၣ် ထံၣ်ဘၣ်ခဲ
အံၤလီၤ ယဆိမိၣ်လၢ ညၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်ဒီးထံအံၤ အီၤဘၣ်ထံအံၤအသိ သံ
လီၤ ပူၤတဲလၢ မုၢ်တဲဘၣ်ယးလၢၤ သ့ၣ်လးအဂီၢ်န့ၣ် ပူၤကမီၣ်အသိ တဲ
တဘျဲးအါအါဘၣ်” အဂီၢ် စဲးဝဲန့ၣ် လီၤ
ညၣ်တဖၣ်သံအသိ ကီၢ်ပဒိၣ် ဝဲကျိၣ် ဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတကပၤ ဟဲလီၤ
ကွၢ်ယိထံတၢ် အိၣ်ဝဲဒီး ညၣ်သံအခိၣ် ထံးခိၣ်ဘီတဖၣ် ကက့ၤမၤကွၢ်ဝဲလၢ
တၢ်မၤကွၢ်အလီၢ်ဝဲ ကက့ၤဒုးသ့ၣ် ညါဝဲ ကမူၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ကညီကီၢ်စဲၣ်
ဘၣ်ဖိၣ်မၤညၣ်ဝဲကျိၣ် ပူၤန့ၣ်တၢ် ဒိၣ် အုၣ်စိၣ် စဲးဝဲဒဲးအံၤန့ၣ်လီၤ
“န့ၣ်ဟ့ၣ်လၢ ညၣ်သံအသိ ဟဲ ကွၢ်အီၤလီၤ. ကတီၢ်အံၤ တၢ်မၤကွၢ်

အသိး ထံအံၤအိၣ်ဝဲ Ph-၆.၁, ၆.၈ အဘျၢၤစၢၤအသိ ညၣ်သံတန့ၣ်ဘၣ်.
ဘၣ်မနုၤအသိ ညၣ်မူသံလဲၣ်တခါ ပ က့ၤစိာ်ဝဲညၣ်ဒီး ပကဆူၤလၢ ဝုၢ်တ
ကူၣ် ဘျဲးဖိၣ်မၤညၣ်ဝဲကျိၣ် တၢ်မၤကွၢ်အလီၢ်လီၤ. တၢ်အစၢၤမုၢ်တဲထီၣ် ဖဲန့ၣ်
မး ပဟ့ၣ်တၢ်အဆၢၣ် ကန့ၣ်လီၤ” အဂီၢ် စဲးဝဲလီၤ
န့ၣ်ကိသဝီယုၤဒီး သဝီလၢ အ အိၣ်ဘူးဖဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် သကၢ်ဘၣ်ဒီး
တၢ်အိၣ်သးဝဲန့ၣ် အဖိခိၣ် ဖဲအပူၤကွဲၣ် လၢအိးကထိဘၣ် ၁၁ န့ၣ် မုၢ်ထုၣ်က
တီၢ် ကညီကီၢ်စဲၣ် ကိတီၢ်ခိၣ်ကျိၣ် အနီၢ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲ ဟဲလီၤယိထံကွၢ်ဝဲ
တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ် လီၤ
ကတီၢ်အံၤ တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် အသိး ဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်အပူၤ န့ၣ်ကိး
သဝီယုၤဒီး ဘၢၤကုၣ်, ကီၤယု, ယသ့ၣ် ပျဲၣ်,ပဲကိသဝီကရူၢ်အပူၤ သဝီ ၃၀
ယုၣ်ယုၣ် ကသကၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်အိၣ် သးဝဲဒဲးအံၤ သ့ဝဲအဂီၢ် ပူၤလီၤကစီၣ်
ဖိတဖၣ်စဲးဝဲ န့ၣ်လီၤ

တၢ်ဆဲးကျိးသံကွၢ်ဒီး ဝီၣ်ရၢၣ်ကိၣ်ဆၢၣ်ခိၣ် ပဒိၣ်စီၤမိၣ်ဃၢၣ်

ဖဲတၢ်န့ၣ်အံၤ လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၁၉ သီအနံၤန့ၣ် ခုၣ်အံၣ်ယုၣ်-ကညီဒိကလုာ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢ ဝုၣ်ခုၣ်တီၢ်ဖိလၢ KNLA ကညီကလုာ် တၢ်ထုၣ်ပျံးသုးမုၢ်ဒိၣ် သုးက ၆ ခု ပျၢၣ်ယၢၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ဒီး တၢ်လၢ(မိၣ်)ကီၢ်သီပုၣ်တံၣ်တဖၣ် အဘၣ်စၢၤ တၢ်ဖျိၣ်ဆၢ ဟဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒီး တၢ်ခးလိာ်သးကဲ ထီၣ်ဝဲ ၃ ဘျီန့ၣ်လီၤ

လၢတၢ်ခးလိာ်သးကဲတၢ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအိၣ် လၢ ခံခိၣ်ကမၤအဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ် ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ် ကဲထီၣ်သးအံၤ ခံခိၣ်ကမၤ ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် မၤ ဝဲတၢ်ထီၣ်လိာ်သးဖဲ လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၂၂ သီအနံၤန့ၣ် လီၤ တၢ်ထီၣ်လိာ်သးဝဲ ထုးထီၣ်ဝဲ လံာ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီ ဖဲ လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၂၃ သီအနံၤန့ၣ်လီၤ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဂုၢ်အံၤ ဒိတကတီၢ် ဒီးခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ထီၣ် လိာ် တၢ်ပိၣ်အဂီၢ် ပဆဲးကျိးသံကွၢ်ဒီး ဝီၣ်ရၢၣ်ကိၣ်ဆၢၣ် ခိၣ် ပဒိၣ်စီၤမိၣ်ဃၢၣ် ဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ

■ ခုၣ်အံၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်လၢ(မိၣ်)ကီၢ်သီပုၣ်တံၣ် တၢ်ခးလိာ်သး ဟဲကဲထီၣ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိန့ၣ် ဝဲသးစူၤ တဲပုၣ်ပုၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂုၢ်ကဲထီၣ်သးန့ၣ် တၢ်လဲၤဆီလီၤ နီၣ်တယၢ်ဒီး တၢ်လဲၤထုးလီၤ နီၣ်တယၢ် တၢ်ခံခိၣ်ယၢ်လီၤ ခံခိၣ်ကမၤ တၢ်ထီၣ်လိာ် တၢ်ပိၣ်အဂီၢ်တဖၣ် တၢ်အိၣ်ဘၣ်အယိ နမၤ လၢနတၢ်ဘၣ်သး ယမၤလၢ ယတၢ်ဘၣ်သးအယိ ဟဲကဲ ထီၣ်သး ဒ်န့ၣ်လီၤ

■ နကတဲပုၣ်ပုၣ်လၢ တၢ်ကဲထီၣ်သး တၢ်လီၢ်တၢ်ကျိးဒီး

ကဲ ထီၣ်သးပုၣ်ပုၣ်လဲၣ်ဒီး ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံတခိ အိၣ်ဒီးလဲၣ်

အိၣ်လၢ ထံဝါဒိၣ်ဒီး ဟဲထီၣ်လၢ ယိၣ်သၢဖျါၣ် ကျဲ တြၢၢ်လီၤနီၤ မ့မုၢ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဒု ဝဲ ၁၇ သီန့ၣ်တ ဘျီဒီးဖဲ ၂၁ န့ၣ်တဘျီမိၣ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးခိၣ် ခံခိၣ်ယၢ်လီၤ လၢလီၤနီၤ

■ လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲန့ၣ် ခိၣ်န့ၣ်ခံခိၣ်ကမၤ အိၣ်ဒီး တၢ်ထီၣ် လိာ်အိၣ်သကိး ဘျီရဲအိၣ်ကျိၣ်ကျဲဒ်လဲၣ်

တၢ်ဘျီရဲအိၣ်လၢ ပကတဲလၢ (ဘဝတူတိုင်းရင်း သး) အခိၣ်ယိသးန့ၣ် ပမုၢ်လဲၤဒ်အံၤနီၣ် အဝဲသန့ၣ်က တတုၤလၢ တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်ပဲ ဝဲသန့ၣ်က ပတတုၤလၢ တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်ဘၣ် ပုၤလၢနၢၢ်ဟံၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးန့ၣ် ကနၢ်ဟံၣ်ဝဲလီၤ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ပထံၣ်လိာ်သးလၢ ခိၣ် နၢ်ခံခိၣ်ယၢ်လီၤ လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်စိဒီး ကယိၣ်လီၤဘျီ လီၤ လၢပကတဲ ပတသုၤလၢ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဘၣ်ဒီး ပကလဲၤအိၣ်လၢ တၢ်ဘျီရဲအိၣ်လၢ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဖိခိၣ် ကျဲဒီးန့ၣ်လီၤ

■ ကလုာ်ခုၣ်ကဒဲကဒဲ အတၢ်ပညိၣ် ဒ်သးလိာ်သးဒီး တၢ် ကဲထီၣ်သး ဒ်အံၤအဖိခိၣ် တၢ်ဖျိၣ်ဆၢမတၤ ဟဲ ကဲထီၣ်အသး ကသုလဲၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် တၢ်လဲၤကျဲတခိ ဘၣ်ဒိ ကသုလၢ ကျဲဒ်လဲၣ်

တၢ်ဂုၢ်ဝဲအံၤန့ၣ် တဘၣ်ဃးဒီး အိၣ်စံၣ်အုၣ်ဘၣ် တဘၣ်ဒိစ့ၢ်ကိး အိၣ်စံၣ်အုၣ်ဘၣ် တၢ်ဝဲအံၤန့ၣ် ပမုၢ်တဲ

လၢအလၢာ်န့ၣ် တၢ်ဟဲကဲထီၣ်သးအံၤန့ၣ် မုၢ်ဒု ခုၣ်အံၣ် ယုၣ်ဒီး တၢ်လၢ(မိၣ်)ကီၢ်သီပုၣ်တံၣ်လီၤ ဘၣ်မနုၤနီၣ်လဲၣ် န့ၣ် ပခံဖုအံၤ မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ထံး လဲၤ လဲၤန့ၣ် တၢ်ဖျိၣ်ထံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ယိၣ်လီၤ ဘျီလီၤ အိၣ်လီၤ အဝဲအံၤသန့ၣ်က တၢ်ဖျိၣ်ထံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်န့ၣ်အိၣ်တုၤ လၢတၢ်သံတၢ်ပုၤ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ကဲထီၣ်တၢ်စ့ၢ်မံာ် ကဲမဲာ် သန့ၣ်က န့ၣ် အဝဲအံၤ ပယဲၣ်လီၤဘျီလီၤအိၣ်လီၤ တၢ်ထီၣ်လိာ်အိၣ်သကိး လၢတၢ်အံၣ်တၢ်က့ၢ် အပူၤလီၤမိၣ်

■ လၢတၢ်ကဲထီၣ်သး အလီၢ်န့ၣ် ခိၣ်န့ၣ်ခံခိၣ်ကမၤ လဲၤ လီၤယိထံက့ၢ်ဝဲ အဖိခိၣ် တၢ်ကဆဲးဘျီရဲအိၣ် ဒ်လဲၣ်

တၢ်ဂုၢ်ဝဲန့ၣ် ပမုၢ်တဲ စးထီၣ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်ဂုၢ်ဒီး အကတခါန့ၣ် နီၣ်တယၢ်တၢ်ဂုၢ် လဲၤဆီလီၤ နီၣ်တယၢ်ဒီး တတၢ်ပိၣ်လိာ်သးဘၣ် ပုၤလဲၤထုးလီၤ ကညီနီၣ်တယၢ် တဖၣ်န့ၣ်က တတၢ်ပိၣ်ဝဲ တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ် အယိဒီး ဖိ သ့ၣ်လၢ တၢ်ဖိလၢတဖၣ် ပမုၢ်တဲဒီး သုးရၢၣ်လၢန့ၣ်တက ယ သန့ၣ်က တၢ်နီၣ်လီၤ တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ် လၢကညီ တၢ်ထုၣ်ပျံး သုးမုၢ်ဒိၣ်သုးရၢၣ်တကယ သန့ၣ်က တန့ၣ် လီၤတၢ်နီၣ်တမံၤမုၢ်ကိးဘၣ် ဖဲတၢ်ဖိလၢ ကဒဲကဒဲန့ၣ် လၢတၢ်တုၤဘၣ်ခိၣ်ဘၣ် အဖိခိၣ်န့ၣ် တၢ်ဟဲကဲထီၣ်သး လီၤမိၣ် ပမုၢ်တဲတၢ်ကတီၢ် အလၢာ်န့ၣ် ကညီဒိကလုာ် စၢ်ဖျိၣ်ကရၢဒီး တၢ်လၢ(မိၣ်)ကီၢ်သီန့ၣ် တၢ်ထီၣ်လိာ်အိၣ် သကိးလၢ ခိၣ်န့ၣ်ခံခိၣ်ယၢ်လီၤ ထုးထီၣ်ဝဲ လံာ်တၢ်ဟံၣ် သးဖဲ လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၂၁ သီအနံၤန့ၣ်လီၤ တၢ်ကဲထီၣ် သးခိၣ်န့ၣ်ဖဲ ၂၀၁၉ လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၁၇ သီ တၢ်ကဲထီၣ်

သး ခံခိၣ်ယၢ်လီၤ သိၣ်ခုၣ်လၢ တၢ်ဖိလၢတဖၣ် ခိၣ်ဖျိတၢ် နၢ်ဟံၣ် ထံၣ်ကီၢ်သး စူၤအယိဒီး မၤလၢတၢ်ဘၣ်သး အါ တစဲးဒီး ခံခိၣ်ယၢ်လီၤ တၢ်နၢ်ဟံၣ်လိာ်သး ကမၤအဖိခိၣ်န့ၣ် တၢ်ဟဲကဲထီၣ်သးလီၤ ၂ ထံၣ်တထံၣ်န့ၣ် ပမုၢ်က့ၤက့ၤန့ၣ် ပမုၢ်ကလုာ်ခုၣ်လီၤ ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤန့ၣ် ဒ်သးသး လီၤ တၢ်ဟဲကဲထီၣ်သး သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒ်သးကလီၤက ဆုၣ်အဂီၢ် န့ၣ် ခိၣ်န့ၣ်ခံခိၣ်ယၢ်လီၤ ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးသး လၢ ဖျိဖျါဖျါဖျါဒီး လဲၤယုၣ်သ့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကဲထီၣ်သးအ လီၢ် ပျီပျါန့ၣ်လီၤ

■ ခိၣ်န့ၣ်ခံခိၣ်ကမၤ ထံၣ်လိာ်အသးဝဲ ဒီးန့ၣ်တၢ်သးလီၤပ လိာ် မနုၤသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်

ဒီးလၢခံခိၣ်ကမၤ ပမုၢ်ဘၣ်က့ၤန့ၣ် ခိၣ်န့ၣ်ခံခိၣ်ကမၤ ထံၣ်လိာ်သးဝဲဒီး ဒ်သးခါဆူမံာ်ညါ တကဲထီၣ်လၢ အ သးဘၣ်ဒီး ဆူတၢ်ဖိလၢ တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ် ခိၣ်န့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ကနဲၣ်လီၤ ဒ်သးတၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ် တအိၣ်ထီၣ် လၢဘၣ် တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ် တၢ်ကိတၢ်ခဲ မ့ၢ်အိၣ်တမံၤလၢ လၢန့ၣ် တဘၣ်သ့ၣ်ဂါဒီး ဘျီရဲအိၣ်လၢ တၢ်စုဆူၣ် ခိၣ်တကးတဂုၤ ပကဘျီရဲအိၣ်လၢ တၢ်ထီၣ်လိာ် အိၣ် သကိးန့ၣ်လီၤ အယိန့ၣ် ဒ်သးပဝဲဒ်ပ ၂ ခုၣ် တၢ်န့ၣ်အိၣ် လိာ်သးဒီး အိၣ်ယုာ်လၢ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် ကသုအဂီၢ် က မျါတဖၣ်သန့ၣ်က ကအိၣ်ဘၣ်လၢ မုၢ်မုၢ်ခုၣ်ခုၣ် အယိ န့ၣ် တၢ်သးလီၤပလိာ်ဒီး တၢ်ဆၢတဲာ် ရၤလီၤလံာ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါ န့ၣ်လီၤ

ထီၣ်လွၢ်ဝါကီၢ်သုလုၤတီၢ်မၤလၢကပီၤဝဲကိၣ်သရၢၣ်, သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်န့ၣ်

လၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၅ သီ, ၂၀၁၉ န့ၣ် ဖဲလၢအိၣ်ကထိၣ်ဘၣ် ၅ သီ ၂၀၁၉ န့ၣ်န့ၣ် ထီၣ်လွၢ်ဝါ ကိၣ်သုလုၤ တီၢ်မၤလၢကပီၤဝဲကိၣ်သရၢၣ် ဘၣ် ကိၣ်သုလုၤ သရၢၣ်မုၢ်မုၢ် အမုၢ်န့ၣ် အဆိကတၢ်တဘျီ န့ၣ် လီၤ

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ တဘျီအံၤ ထီၣ်လွၢ်ဝါ ကိၣ်သုလုၤ ကိၣ်သုလုၤ မုၢ်, တီအူကီၢ်ရၢၣ် ခုၣ်အံၣ်ယုၣ် ခိၣ် နၢ်, တီအူကီၢ်ရၢၣ် စံၣ်ညိၣ်ကိၣ်ခိၣ်, ကုၣ်သု ဆဲးလၢ နီၣ်ရၢၣ်, တကးဘၣ် ကိၣ်သုလုၤ သရၢၣ်မုၢ်မုၢ် အလီၤမုၢ်ဒါ ဖဲကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ် အကိၣ်လၢအအိၣ် ဘျီ ဖဲဟီၣ်က ဝဲဖဲန့ၣ်တဖၣ် ခဲလၢာ် ပုၤနီၣ်ဂံၢ် ၅၀၀ ယုၣ်ယုၣ် ဟဲထီၣ်ဝဲဒ် န့ၣ်လီၤ

ထီၣ်လွၢ်ဝါ ကိၣ်ခိၣ် သရၢၣ်မုၢ် နီၣ်ဟ့ၣ်သံၣ်ကျဲဖဲဝဲ “ပတၢ်တီၢ်ဟံၣ် ၁ တထံၣ်လၢ ပမၤလၢကပီၤ ကိၣ်သ ရၢၣ်, မုၢ် မုၢ်န့ၣ်တန့ၣ်အံၤန့ၣ် မုၢ် ဒ်သး

ပကမၤ လၢကပီၤဝဲဒ် ပကိၣ်သရၢၣ် ဒီး သရၢၣ်မုၢ် ခဲလၢာ်လၢ အသိၣ်လိ တၢ် ဖဲထီၣ်လွၢ်ဝါ ကိၣ်ဒီး ဒုသဝိလၢ ဖဲအံၤ တဖၣ်လီၤ ပသိၣ်လိ တၢ်လၢ ပယီၤပ ဒိၣ်ကိၣ်မုၢ်ဂုၤ ကိၣ်သုလုၤ ကိၣ် မုၢ်ဂုၤ ပဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤသး တဖၣ်ဒ်သး သးလီၤ ၂ ထံၣ်တထံၣ်န့ၣ် ဒ်သးပ ကဟ့ၣ်ခိ ဟ့ၣ်နီၤလီၤ ပတၢ်ဆိမိၣ် ဆိမးဒီး တၢ်လဲၤခိဖျါလၢ အလီၤဆီ လိာ်သး တဖၣ်န့ၣ်လီၤ ဒီး ၃ ထံၣ် တထံၣ်န့ၣ် ဒ်သး ပကသ့ၣ်ထီၣ်တၢ် ရုလိာ်မုၢ်လိာ်အဂီၢ်လၢ ကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ န့ၣ် လီၤ”

ထီၣ်လွၢ်ဝါကိၣ်အံၤ အိၣ်သ့ၣ် လီၤ အသးလၢ တီအူကီၢ်ရၢၣ်အပူၤဒီး မုၢ် ကိၣ်သုလုၤ အကိၣ်န့ၣ်လီၤ ဘၣ် တၢ်က့ၢ်ထွဲအိၣ်လၢ ကညီကုၣ်ဆဲး လၢဝဲကျဲဒီး တီအူကီၢ်ရၢၣ် ခိၣ်န့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ ကိၣ်အံၤအိၣ်ဝဲဒ် ၅ တီၢ်, တုၤအတီၤ ၁၀ ယုၣ်ဒီးပတီၢ်ထီ

ခိၣ်လုၢ် Junior collage န့ၣ်လီၤ ပတီၢ်ထီ ခိၣ်လုၢ် Junior collage န့ၣ်တၢ်သိၣ်လိဝဲဒ် ကိၣ်လၢဝါ general English, ပုၤဂီၢ် social, စဲအုၣ် science, တၢ် ဒူး math, တၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သု educ -ation subject, ခိၣ်ဖျါထၢၣ် Comp -uter ဒီးကညီကျိၣ် Karen langu -age subject တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

စးထီၣ်ဖဲ တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးဝဲ အလီၢ်ခဲ တီအူကီၢ်ရၢၣ်ခိၣ် အနီၣ်က စဲဒ်ဝဲ ဂုၢ်ကျဲးစးယုကျဲးဒီး ဒူးအိၣ် ထီၣ်ဝဲဒ် ထီၣ်လွၢ်ဝါကိၣ် တဖျါအံၤ န့ၣ်လီၤ တချုးလၢ တၢ်ပတုၣ် တၢ်ခး ဒ်ဘၣ်န့ၣ် ကိၣ်သုလုၤကိၣ် တဖၣ်အိၣ် တုၢ်ဝဲလၢ ဟီၣ်ကပီၤ ဖဲအံၤဘၣ်ဆၢ ခိဖျါတၢ်ဒူး တၢ်ယၢ် အယိ ဘၣ်ပတုၣ် ကိၣ်အသးလီၤ ပုၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဒီး ဒု ဖဲသဝိဖဲ ဖဲအံၤ အါဂၤ ကလဲၤအိၣ်ကိၣ် လၢပုၤပူၤန့ၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ် အါမးလီၤ လၢ

တၢ်န့ၣ်အယိ ပုၤလၢဘၣ်ပ တုၣ်ကွံာ် အတၢ်မၤလဲၤ အိၣ်အါမးလီၤ လၢတၢ် န့ၣ်အယိ တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးဝဲ အလီၢ် ခဲ ကျဲဟဲအိၣ် ဟီၣ်ထီၣ်အသး တစဲး အဖိခိၣ် တီအူကီၢ်ရၢၣ်ခိၣ်အနီၣ် ကစၢ်ဒ်ဝဲ ထဲးဂီၢ်ထဲးဘါဒီး ဒူးအိၣ် ထီၣ် ကိၣ်တဖျါအံၤလီၤ

ပဒိၣ်စီၤအိၣ်ဝါ လၢအမုၢ် တီ အူကီၢ်ရၢၣ်ခိၣ်စံးဝဲ “ပဒူးအိၣ်ထီၣ် ကိၣ်တဖျါအံၤ ၂၀၁၄ န့ၣ်အပူၤ ဒ်သး ကညီဖဲ ပုၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဒီး ဒူး ခုၣ်ပဝိဖဲ ဖဲအံၤတဖၣ် ကမၤလဲၤဘၣ် ကုၤအကျိၣ် အလုၢ်လၢထုသန့ အ တၢ်စံၣ်စိတစိဒီး မၤလဲၤန့ၣ်တၢ်ကုၣ် ဘၣ်ကုၣ်သုလၢ ပယီၤပဒိၣ်ကိၣ်တသိၣ် ဝဲတဖၣ်ဒ်အမုၢ် တၢ်ကတီၢ်ကတီၢ် ခိၣ်ယၢ်န့ၣ်ဆၢ သ့ၣ်ပုၤ, ဟီၣ်ခိၣ်က ပံာ်, တၢ်စုသုခိၣ်ဘၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ် သိ, ဒီးဘိမုၢ်သကိး ဘိမုၢ်အတၢ်သိၣ် တၢ်သိလၢ အဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤထုလဲၤဖဲ ခွဲးယာ် တၢ်ဆၢရဲၣ်ကျဲးခိၣ် ယၢ်န့ၣ် ဆၢ, ဒီးပုၤဂီၢ်ဝဲခွဲးယာ် တဖၣ်ကသု အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ တကးဘၣ် မုၢ်တန့ၣ် ဖဲ ကိၣ်ပယီၤ ထံၣ်ကီၢ်သး မုၢ်ဘၣ် လီၢ် ဘၣ်စးန့ၣ် ဖဲပုၤဘၣ်ကိၣ်ဘၣ်ခဲ တဖၣ် ဟဲကုၤအခါ တၢ်ခဲလၢာ်ကအိၣ် ကတီၢ်ကတီၢ် ပၤစၢၤအသးလၢ အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သု အဂီၢ် ပမုၢ်လၢဒီး ပဒူးအိၣ်ထီၣ် ကိၣ် အံၤလီၤ”

ထီၣ်လွၢ်ဝါကိၣ်အံၤ ကိၣ်ဖဲလၢာ် အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ် ၃၄၈ န့ၣ်လီၤ ကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်လၢ အသိၣ်လိတၢ်အိၣ်ဝဲ ၁၇ ဂၤဒီး မုၢ်သးမၤကလီၤ ကိၣ်သရၢၣ် လၢ အဟဲသိၣ်လိစၢၤတၢ် လၢကတီၢ် ဖျါ အဂီၢ်စ့ၢ်ကိး အိၣ်ဝဲတနီၤန့ၣ်လီၤ ကိၣ် ဖိလၢဟဲထီၣ်ကိၣ် ဖဲအံၤတဖၣ် တလိၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ် ကိၣ်အလဲဘၣ် ဘၣ်ဆၢ ကိၣ်ဖိလၢ အကအိၣ်လၢ ကိၣ်ဟံၣ်ခွဲး တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်

အိၣ်ဝဲလၢ ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ စုတၢ်မၤစၢၤ တဆဲးတက့ၢ် န့ၣ်လီၤ စုတဖၣ်အံၤ တၢ်သုအိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အဂီၢ် ဒီးမုၢ်အူစဲး လၢကိၣ်ဖိတဖၣ် ကဖး လံာ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်တီၢ်မၤစၢၤ ဒ်အမုၢ် ကိၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီ, ကိၣ်သရၢၣ် တၢ်မၤ ဒီးကိၣ်ဖိ လံာ်လိာ်တဖၣ်အဂီၢ် ကညီကိၣ်သရၢၣ် ပုၤမၤသကိးတၢ်က ရၢၣ် KTWG, ကညီကုၣ်သုဆဲးလၢဝဲ ကျဲ KECD ဒီး တီအူကီၢ်ရၢၣ်မၤစၢၤ ဝဲဒ်လီၤ

ပဒိၣ်စီၤဟ့ၣ်စိလၢ အမုၢ်တီအူ ကိၣ်ရၢၣ် ကုၣ်သုဆဲးလၢဝဲကျဲး ခိၣ်စံး ဝဲ “ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ ကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ပဟ့ၣ် မၤစၢၤတန့ၣ် ၂ ဘျီန့ၣ်လီၤ တၢ်လိၣ် လၢ အအိၣ်လီၤတၢ်တခိ ကိၣ်ရၢၣ်မၤ ပုၤဝဲဒ် တၢ်သုအိၣ်ဒီး အိၣ်အသးလီၤ တၢ်မၤ စၢၤလၢ ကိၣ်သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်တဖၣ် မၤန့ၣ် ဝဲန့ၣ် တမုၢ်တၢ်လၢ အအါ ဘၣ်, ဘၣ် ဆၢလၢ တၢ်အိၣ်ဘၣ် ကိၣ်ဖိတဖၣ်အဖိ ခိၣ် ကိၣ်သရၢၣ်မုၢ်မုၢ် မုၢ်တဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤ အသးန့ၣ်လီၤ”

လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ် ကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ် အမုၢ်န့ၣ်အံၤန့ၣ် လၢတၢ်က ဟ့ၣ်ဆၢကုၤ ကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ် တဖၣ်အတၢ်အိၣ်အဂီၢ် တၢ်မၤလၢကပီၤ ဖျါ ဝဲဒ်ခိၣ် ကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ ကိၣ်ဖိတဖၣ် သးဝဲဒ် ဆၢဂုၤ ဆၢဝါ, ကတီၢ်ဖဲးဘျီဝဲဒ် အသရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်တဖၣ်, ဒီးဟ့ၣ် လၢကပီၤဝဲဒ် အသရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ် တဖၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ် ဖိတဒိၣ်တအါ န့ၣ်လီၤ အါန့ၣ်ဒိၣ်န့ၣ် ဒ်သးကိၣ်ဖိတဖၣ် ကမၤသ့ၣ်ညါအါ ထီၣ်အတၢ်သ့ၣ် ညါန့ၣ်အဂီၢ် သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်တဖၣ် မၤဝဲဒ်တၢ် ကတီၢ် ဂုၢ်လိာ်လၢ အခိၣ်တီမုၢ်ဝဲ “ပိာ်မုၢ် တဖၣ်ကဲထီၣ် ခိၣ်န့ၣ်တသ့ဘၣ် ခိဖျါ အတၢ်သ့ၣ်ညါ

နၢ်ဟံၣ်စူၤအယိ န့ၣ်လီၤ” ဒီးကရၢၣ် လၢ အထီၣ်ဒါဝဲဒ် တၢ်ဂုၢ်ခိၣ်တီဝဲအံၤ မၤန့ၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ် န့ၣ်လီၤ

ကိၣ်အံၤ တမုၢ်ထဲတၢ်သိၣ်လိ ကိၣ်လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ် တဖၣ်ဘၣ်, ကိၣ် မုၢ်ခိၣ်န့ၣ်ဒီး တမုၢ်လၢ တၢ်ချုၤတဖၣ် ဒ်သးကဟဲ သိၣ်လိန့ၣ်လီၤ ကိၣ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်ညါ နၢ်ဟံၣ်အဂၤ ဒ်အ မုၢ် တၢ်စုသုတၢ်မၤ, တၢ်ကတီၢ်က တီၢ် ခိၣ်ယၢ်န့ၣ်ဆၢ, မုၢ်ခွါတၢ်ထဲ သိးတုၤသိး, ခိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤလိတဖၣ် န့ၣ်လီၤ ကိၣ်ကရၢၣ်ပူၤ ကိၣ်ရၢၣ်ခိၣ်န့ၣ်, ကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်ဒီး ကိၣ်ဖိတဖၣ် သ့ၣ် လီၤ စ့ၢ်ကိးဝဲ သ့ၣ်အါကလုာ် န့ၣ်လီၤ ကိၣ်ဖိတဖၣ် လူဝဲတၢ်မုၢ် တၢ်ဘိအထဲ ကိးဟါဒဲးလီၤ တၢ်အံၤ မုၢ်စ့ၢ်ကိး ကျဲ တဘိလၢ အမၤဘူးဝဲ ဒ်ခိၣ်ကိၣ်ဖိတဖၣ် အတၢ်ဘၣ်ထွဲ ခိၣ် ယၢ်န့ၣ်ဆၢန့ၣ်လီၤ

သရၢၣ်မုၢ်မုၢ် ဟ့ၣ်သံၣ်ကျဲးဖဲဝဲ “တၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သု လၢပဟ့ၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပမုၢ်လၢလၢ အဝဲ သ့ၣ် ကစူးကါကုၤဝဲ အဖျိထီၣ် ဝဲ အလီၢ်ခဲဒီး န့ၣ်လီၤလၢ တၢ်ဖဲး တၢ်မၤ အပူၤမုၢ်ဂုၤ မၤပုၤကလုာ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အခါမုၢ်ဂုၤ ဖဲအကဲထီၣ် ခိၣ်န့ၣ် အခါမုၢ် ဂုၤန့ၣ်လီၤ ကတီၢ်အံၤ ဒ်တၢ်သ့တၢ် ဘၣ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲ မၤစၢၤလၢ အိၣ်ဒီးပုၤအသိး ပဂုၢ် ကျဲးစး ဒူးလဲၤတ ရဲးဝဲဒ် ကိၣ်အံၤန့ၣ် လီၤ ပက့ၢ်မုၢ်စ့ၢ်ကိး ပုၤလၢ အအိၣ် ဘၣ်ပကိၣ်, ပကိၣ်သရၢၣ် သရၢၣ်မုၢ်မုၢ်လၢ အဟ့ၣ်လီၤအသးတဖၣ် ဒီးပပုၤကိၣ် ဖိတဖၣ် အသးမုၢ်အိၣ်က ဆိၣ်ထွဲ မၤစၢၤစ့ၢ်ကိး ပကိၣ်ဒ်သိး ပကိၣ်အံၤ ကလဲၤတရဲးအသး လၢကတီၢ် ယံာ် ကသုဒီးကိၣ်ဖိတဖၣ် ကမၤလဲၤ ဘၣ် တၢ်ဂုၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ

အ့ယၣ်ဝတံၣ်ကီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ၂၂ ဘၣ်အပူၤ အိးထီၣ်ယၢ်ပၣ်တံၣ်ဂူတဖၣ်လံာ်အဂ့ၢ် KPP စံးဝဲ

လၢအိးကထိဘၣ် ၈ သီ, ၂၀၁၉ နံၣ်, စီၤထီၣ်လ့

အ့ယၣ်ဝတံၣ် ကီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ၂၂ ဘၣ်အပူၤ ကညိကမျၢၢ်ပၣ်တံၣ် KPP အိးထီၣ်ယၢ်ပၣ်တံၣ် အပူၤ ပၣ်တံၣ်ဂူတဖၣ်ဝဲ မၤဝဲတၢ်လီၤကရၢကရီၤ ပၣ်တံၣ်တၢ်မၤတဖၣ်အဂ့ၢ် ပၣ်တံၣ် ပှၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ စီၤစ့ဝါ တဲဘၣ်ဝဲ ခုၣ်အဲၣ်စံၣ် ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၈ သီအနံၤန့ၣ်လီၤ

ထီၣ်ယၢ်လၢ ပသံၣ်, ဟ့သတးဒီး မအူၣ်ပၣ် အပူၤလီၤ အုၣ်ရၣ်ဝတံၣ် ကလံးထံး ကျဲၣ်ခွဲၣ်ပၣ် ဝုၢ်မ့ၣ်အိၣ်ဝုၢ်တကမၤဖျၢၢ်ဂ့ၢ် တၢ်အိးထီၣ်ဂူ တန့ၢ်ဒီးဘၣ်. ၂၀၂၀ တၢ်ဃုထာအပူၤ လၢအ့ယၣ်ဝတံၣ် ကီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ကထာန့ၣ်လီၤဂံၢ်ဘါ ကန့ၣ်လီၤ ပြၤတၢ်လီၤကတီၢ်အံၤ ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ န့ၣ်ဟံၤလၢ ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖး ကျိၤကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ ကွဲးလီၤဟံၤ ပၣ်တံၣ် ကျိၤကျဲၤသန့တဖၣ်လီၤ အဲၣ်အံၤ ပမၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် တဲဝဲလီၤ

ကညိဂုၢ်ဝဲကီၢ်တၢ်အလီၢ် ၅ ခါလၢအဲၣ်ညါ အ့ယၣ်ဝတံၣ် ကီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ကန့ၣ်လီၤပြၤအိးဒီး တလၢကီၢ်စံၣ်, သထီၣ်, ကညိကီၢ်စံၣ်, သ့ၣ်တံၣ်ကွဲၣ်, ဖျၢၢ်ဟံၣ်ကဝီၤ တဖၣ်အပူၤ ကန့ၣ်လီၤ ပြၤအဂ့ၢ် ပှၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ် စီၤစ့ဝါ တဲအါထီၣ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ

အိးထီၣ် ဝုၢ်ပသံၣ် ကရုးန့ၣ်ဖိၣ်ဒုၣ်ကျဲၣ်ဘျီၣ်အပူၤ လၢအမ့ၢ် အ့ယၣ်ဝတံၣ်ကီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ကညိကမျၢၢ်ပၣ်တံၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ

ကွီဖိနီၣ်ဂံၢ်အါအယံ သုမ့ၣ်ခံ ကိုသဂၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိတီၤဒၢးဒီးအိၣ်လီၢ်ဆိးလီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီ

ကွီဖိနီၣ်ဂံၢ်အါအယံ သုမ့ၣ်ခံ ကိုသဂၢ်ဘၣ် တၢ်သိၣ်လိတီၤဒၢးဒီးအိၣ်ဆိးတၢ်လီၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢအိးကထိဘၣ် ၁၅ သီ, ၂၀၁၉ နံၣ်, နါဝုၣ်ဖျိစ့ၣ်

သုမ့ၣ်ခံကွီအံၤ တနံၣ်အံၤ ၂၀၁၉-၂၀ တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်အပူၤ ကွီဖိနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၁,၀၀၀ ဃုၣ်ဃုၣ်အယံ သဂၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ ဒ်အံၤလီၤအဂ့ၢ် ကွီခိၣ်စီၤပှၤဒိၣ် တဲဘၣ် ခုၣ်အဲၣ်စံၣ်- ကညိတၢ်ကစီၣ် ဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ

ကွီဖိအံၤန့ၣ် ပကဘၣ်ကွီဒီး ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လီၤ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်သန့ၣ်က တကမၤပသံၣ်တၢ်လိာ်အိၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် ကွီခိၣ်စီၤပှၤဒိၣ် တဲဝဲန့ၣ်လီၤ

ထီၣ်ကွီဖိန့ၣ်တဖၣ် တနီၤလဲၤထီၣ်မၤလိ စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢ ကီၢ်ချၢ ထံဂုၢ်ကီၢ်ဂၤအိၣ်ဝဲဒီး န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ဂံၢ်ခိၣ်ထံး တၢ်ကရၢကရီၤ INGO အပူၤ အိၣ်ဝဲအဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ် န့ၣ်လီၤ

န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ယၢၤဒီးဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်မ့ၢ်ပၤဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤအိၣ်ဒိမိၢ်လုၢ်ပၤလၢအသိးမးကကဲဘျးဝဲထံကီၢ်

လၢအိးကထိဘၣ် ၂၁, ၂၀၁၉ နံၣ်, စီၤမ့ၣ်အူသၣ်

ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ် တၢ်အိၣ်ယၢၤ ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပှၤထူလံာ်ဖဲတဖၣ် ဟ့ၣ်ဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ် ဟံဝဲ လၢအစီၤဘၣ်အစီၤ ဒ်အမ့ၢ် “ကီၢ်” သန့အံၤ လၢထံကီၢ်အသ့ၣ်ပှၤ ဒီး ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ် ကဂုၢ်ထီၣ်အဂီၢ်ကဲဘျးဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ် ဖဲလၢအိးကထိ ဘၣ် ၁၈ သီအနံၤတၢ်မၤဝဲ တၢ်ကူၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိး ပှၤထူလံာ်ဖဲ “ တၢ်ဟ့ၣ်ဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဝဲဒ် ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်ဒီး ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ် တၢ်အိၣ်ယၢၤ” တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲ ဘျးဒဲဝဲကီၢ်ရူၣ် ၄, ၁၀၆ ကီၢ်ဆၢၣ်, ပီဖျိဟီၣ်ကဝီၤ, ကန့ၣ်ယီၤသဝီ အကတီၢ် ခုၣ်အဲၣ်ယူၣ်ဘျးဒဲဝဲကီၢ် ရူၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ တဖၣ်စံးဝဲန့ၣ် လီၤ

ခုၣ်အဲၣ်ယူၣ် ဘျး-ဒဲဝဲကီၢ်ရူၣ် န့ၣ်ရူၣ် ပဒိၣ်စီၤအဲၣ်န့ၣ် စံးဝဲ “ လၢတ နီၤသရဲၣ်အပူၤန့ၣ် သ့ၣ်ပှၤအိၣ်တၢ်ဒ် ထဲ ခုၣ်အဲၣ်ယူၣ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကဝီၤဒီး လီၢ်ကဝီၤပှၤထူလံာ် သ့ၣ်ပှၤလီၤ, သ့ၣ် ပှၤဒီး န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ယၢၤအံၤ အရ ခိၣ်လၢ ထံကီၢ်ဒီး ပှၤကညိအဂီၢ်အယံ ပကတီၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ န့ၣ်ဆၢၣ်သ့ၣ်ပှၤ အံၤ တၢ်မ့ၢ်ပၤဆၢၣ်အိၣ် ကလုာ်န့ၣ်လုာ် တၢ်ဟ့ၣ်အသိးန့ၣ် ကထီၣ် တၢ်ကဲဘျးလၢ ထံကီၢ်အဂီၢ်လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဘၣ် ခုၣ်အဲၣ်စံၣ်လီၤ

တၢ်ကူၣ်လိာ် တၢ်ပိၣ်သကိး ပှၤထူလံာ်ဖဲ “ တၢ်ဟ့ၣ်ဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဝဲဒ် ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်ဒီး ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ် တၢ် အိၣ်ယၢၤ” တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ လီၢ်ကဝီၤ တဖၣ် တိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အဲဝဲသ့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဟီၣ်ခိၣ်, သ့ၣ်ပှၤ ကစၢ်ကလိတဖၣ်ဒီး ကီၢ်ပဒိၣ် ဟံ လီၤဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်, ဟီၣ်ခိၣ်သဘျ, ဟီၣ်ခိၣ်မံၤ တၢ်ဘျးခိၣ်သ့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ် သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ကရၢကရၢလၢ ဟံ ထီၣ်တဖၣ် ဟံဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ အဲဝဲ သ့ၣ်တၢ်ဟံသးတဖၣ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါ ဘၣ်လီၤ

pic: Mae La- KSNB

ကိုးဆာကညီခိလှာ်ကိုဖိတဖှ်မာဲတဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ်

လါအိးကထိဘာ် ၂၇ သီ.၂၀၁၉ နံာ်
 ကညီကွဲဖိ ပှ်ဘျးစဲကရူာ် K-SNG တီခိာ်ရိာ်မဲဲ ဝဲဒဲဒီးမာဲဲ ကညီခိလှာ်ကွဲဖိ တဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ် တဂ်ရဲာ်တဂ်ကတဲာ်မဲဲ လါအိးကထိဘာ် ၂၆ သီန့ၤလါ ကိာ်ကွဲာ်တဂ်ကိာ်ပယီၤ ကိာ်ဆါ မဲဲလးကညီဘာ်ကိာ်ဘာ်ခဲဲ ဒဲဲ ကဝဲၤ ဖျါာ်ထူပျီအပူၤန့ၤလါ။
 ခိလှာ်ကွဲဖိကဒဲဲကဒဲဲ အဘာ်စာၤကရုလိာ်မုာ်လိာ်အသးဒီး ဆူမဲာ်ညါ တဂ်မာဲဲကိးဂံၤဘါ ကဟဲာ်ထီာ်အဂီၢ် ပညိာ်ဝဲဒီး မာဲဲတဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ်အဂီၢ် မဲဲလးကညီကွဲဖိ ပှ်ဘျးစဲကရူာ်ခိာ် စါန့ၤကိာ်စု စံးဝဲဒဲဲအန့ၤလါ။
 “လါတဂ်ရုလိာ် မုာ်လိာ်ဝဲအံၤန့ၤ ခိလှာ်ကွဲဖိတဖှ် တကဒီးတ

က ကဒီးန့ၤဝဲ တဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ်လါ။ လါတဂ်ရုလိာ်သးတဆီ မုာ်တန့ၤ မုာ်က့ၤမာဲၤတဂ်လါ ပပူၤတတါအဂီၢ်ထံကိာ်ဒီး ကလုာ်အဂီၢ်ကတိာ် တဂ်ဟဲာ်မာဲဲကိး ဂံၤဘါအဟဲာ်ထီာ်အဂီၢ်လါ။” အဂီၢ် စံးဘာ်ခဲာ်အဲးစံာ်န့ၤလါ။
 ခိလှာ်ကွဲဖိ တဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ်တဂ်လိာ်ကွဲပြါ ဝဲန့ၤအပူၤ (Kawthool-ei Karen Baptist Bible School and College-KKBBS, Shalom Arts and Leadership College-SALC, Leadership and Management Training College-LMTC, Anglican Language and Computer Centre-ALCC, Pu Taw Memorial Junior College-PTMJC) ခိလှာ်

ကွဲအပူၤ ကွဲဖိမုာ်ခါ ၁၀၀ ဘျာ် ဟဲာ်ဟဲာ်ထီာ်သးဒီး လိာ်ကွဲသကိးဝဲဖျါာ်ထူ.ဖျါာ်ပျီာ်.ဖျါာ်ဃာတဖှ်န့ၤလါ။
 ခိလှာ်ကွဲဖိ တဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ်လါ တဂ်မာဲဲ တသီအတီာ်ပူၤအံၤန့ၤ တဂ်ဟဲာ်လါကတဲာ်က့ၤ ကွဲဖိလါဖျါးစိတဖှ်ဒီး KSNB တကဟဲၤ ဟ့ၤလါကတဲာ် ခိလှာ်ကွဲဖိတဖှ် လံာ်တဂ်ဟဲာ်လါကတဲာ် တဖှ်န့ၤလါ။
 စါန့ၤခိာ်မူလါ SALC ခိလှာ်ကွဲအံၤ စံးဝဲလါ” လါပဝဲ ခိလှာ်ကွဲတဖှ် ကဒဲဲကဒဲဲ သ့ၤညါဘာ်လိာ်သးဒု မုာ်တဂ်နီၢ်ကိာ်လါ။ ကထီာ်တဂ်ဘျးတဂ်ဟဲာ်လါ ပထီာ်ကွဲဝဲကတိာ် ပမာဲတဂ်ဆဲးကျိး လိာ်ပသးဒီး မုာ်မာဲဲကိး တဂ်အဂီၢ်လါ။” အဂီၢ် စံးဝဲဒဲာ်လါ။

The Border Consortium-TBC ဟ့ၤဝဲစုမာဲၤဒီး မာဲဲခိလှာ်ကွဲဖိ တဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ် တဂ်ရဲာ်တဂ်က့ၤဝဲန့ၤ ဘာ်တဂ်ဟဲာ်ဟဲာ် မာဲဲကိးအိးဒီး ကညီသးစါကရု KYO, Right to Play, Drug Abuse Resistance Education-DARE ကရူာ် သ့ၤတဖှ်န့ၤလါ။
 မဲဲလးဒဲဲကဝဲၤအပူၤ ကညီခိလှာ်ကွဲဖိ ၅ ဖျါာ်အပူၤ ကွဲဖိနီၢ်ဂီၢ်အိာ်ဝဲ ၁,၀၀၀ ဘျာ်ဒီး လါအပူၤကွဲာ် ဒဲဲကဝဲၤအပူၤ တဂ်မာဲဲကွဲာ်လါဟဲာ်ဟဲာ်ကွဲာ်တဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ် အိာ်သန့ၤကုမုာ် တဂ်မာဲဲခိလှာ်ကွဲဖိ တဂ်ရုလိာ်မုာ်လိာ်ဒဲဲအံၤ မုာ်တဂ်အဆီကတိာ် တဘျီအဂီၢ် န့ၤလါ။

ထံဟဲထီာ်သူတဖှ်တဂ်မာဲကွဲာ်အါတဂ်ဘာ်ယိာ်မုာ်အိာ်တမံၤမံၤန့ၤတဂ်ကလိာ်ကွဲာ်ဝဲစံးဖိကဟာ်တဂ်မာဲလိာ်အဂီၢ် ကိတိာ်ခိာ်စံးဝဲ

လါအိးကထိဘာ် ၁၄ သီ.၂၀၁၉ နံာ်. ခုာ်အဲးစံာ်.
 ဖှ်အဂီၢ်ဆုာ်, ဘါကုာ်သဝီကရူာ်, န့ၤကိသဝီအပူၤ ထံဟဲထီာ်သူအယိ သဝီဖိတဖှ် တဂ်ဘာ်ယိာ်အိာ်ထီာ်အဖိခိာ် တဂ်ဟဲာ်န့ၤဝဲထံဝဲန့ၤဝဲ တဂ်မာဲကွဲာ်ထံဝဲန့ၤဝဲ တဂ်မုာ်ကဲထီာ်သးတခါခါန့ၤ တဂ်ကလိာ်ကွဲာ်ဝဲစံးဖိကဟာ် တဂ်မာဲလိာ်အဂီၢ် ကညီကိာ်စဲာ် ကိတိာ်ခိာ်ကျါာ် နါခုာ်ထူဖျါာ်စံးဝဲ တဂ်ထံာ်လိာ်အသးဒီး သဝီဖိတဖှ်မဲဲ လါအိးကထိဘာ် ၁၂ သီအန့ၤန့ၤလါ။
 လိာ်ကဝဲၤဖိ တကဟဲၤပဲာ်ထံနီၤဖဲဝဲလါ ထံဟဲထီာ်သူထီာ်ခိအံၤ မုာ်ဝဲတဂ် ၄,၀၀၀ ကံလါကမုာ် (ဘဲလးဖျါာ်)စံးဖိကဟာ် တဂ်မာဲလိာ် လါအဘူးဖဲ မ့ၤကလုဖဲန့ၤ ပျါထီာ်ဃာ်ဝဲ လါသ့ၤလးအယိ ကထီာ်လိာ်အဖိခိာ် ကိာ်စဲာ်ကိတိာ် စံးလါဝဲဒဲဲအံၤလါ။
 ကိတိာ်ခိာ်ကျါာ်စံးဝဲ “ယအဲာ်ဒီးတဲ ပုၤကမုာ်တဖှ်လါ ပက့ၤမာဲကွဲာ်ထံဝဲန့ၤဒီး တဂ်မာဲမုာ်အိာ်ထီာ်တမံၤမံၤန့ၤ ယကလိာ်ကွဲာ် စံးဖိကဟာ်တဂ်မာဲလိာ်ဝဲန့ၤလါ။ အိာ်တခါလါ ယမုာ်လိာ်ကွဲာ်တဂ်အခါန့ၤ ကမုာ်သ့ၤတဖှ် ကဘာ်မာဲကိး တဂ်ဒီးယာလါ။ မုာ်တမာဲကိးတဂ်ဘာ်မုာ်တတဲဖျါထီာ်တဂ်ဘာ်န့ၤ ပုၤလိာ်

ကွဲာ်တဂ်ဖိတကကဟဲၤ ခိလိလိလါ။” အဂီၢ် စံးဝဲလါ။
 လါန့ၤအမဲာ်ညါ ကတိာ်အံၤတအိာ်ဒီးလါ တဂ်ဘာ်ယိာ်ကတိာ် ဒဲးဘာ်ဒီး ထံတဖှ်န့ၤ တဂ်က့ၤမာဲကွဲာ်အါလါ တဂ်မာဲကွဲာ်အလိာ်လံးဒီး တဂ်အစာလါဟဲထီာ်တဖှ် တဂ်ကက့ၤဒုးသ့ၤညါကဒါက့ၤ ကမုာ်တဖှ်အဂီၢ်ကိာ်စဲာ်ကိတိာ်ခိာ် စံးအါထီာ်ဝဲန့ၤလါ။
 လါအပူၤကွဲာ် လါအိးကထိဘာ် ထီာ်သိကတိာ် ဖှ်အဂီၢ်, ဃိာ်လိာ်ကျိ အလိာ်ခဲတကဟဲၤ န့ၤကိသဝီဖိတဖှ် ထံအီလါအဝဲသ့ၤ စုးကါဝဲ

န့ၤ အလုာ်ဟဲထီာ်သူထီာ်ဒီး လိာ်ကဝဲၤကမုာ်တဖှ် ကသ့ၤဝဲထံဝဲန့ၤအဂီၢ်သ့ၤဝဲတဘျာ်လါဘာ် န့ၤလါ။
 “သကါဘာ် တဂ်ကိတိာ်ခဲ ဖးအါလါ။ ကလုာ်ထံသဂီၢ်သန့ၤက့ၤဘာ်ပျံၤ ကအိအဂီၢ်သန့ၤက့ၤ ဘာ်ပျံၤ . ကသ့ၤအဂီၢ်သန့ၤက့ၤ ဘာ်ပျံၤ ဆုာ်ဖိကိာ်ဖိ ကျိ(ဂိးဖဲး)သ့ၤတဖှ် မုာ်ကဲထီာ်တဂ် တမံၤမံၤလိးကိဒိာ်မးလိးကဒီးန့ၤဘာ် စုအိာ်လိးဖဲလဲာ် မတါကက့ၤဟ့ၤက့ၤလဲာ်” အဂီၢ် န့ၤကိသဝီဖိ နါတုာ်မ့ၤ စံးဝဲန့ၤလါ။
 တဂ်ကထီာ်သးဒဲန့ၤဝဲ ကညီကိာ်စဲာ် ကိတိာ်တကဟဲၤ ဖဲလါအိးက

ထီဘာ် ၁၁ ဒီး ၁၂ သီအန့ၤန့ၤ ထံာ်လိာ်အသးဒီး န့ၤကိသဝီဖိတဖှ်ဝဲအီပုးဝဲထံဝဲ တဂ်လိာ်ဖဲန့ၤတဖှ် လါနီၢ်ကစါဝဲ ကတိာ်ဟ့ၤဂံၤဟ့ၤဘါဝဲ တဂ်ကတိာ်တဖှ် န့ၤလါ။
 လါန့ၤအမဲာ်ညါ လိာ်ကဝဲၤဖိလါ သကါဘာ် တဂ်ကိတိာ်ခဲတဖှ်အဂီၢ် ကိာ်စဲာ်ပဒိာ်ဒီး တဂ်မာဲကွဲာ်ကစါတဖှ် ဟ့ၤလိမာဲမာဲထံ ထံအီတဖှ်န့ၤလါ။ ထံဟဲထီာ်ခိအံၤ သဝီလါအဘူးဒီး န့ၤကိသဝီဖိန့ၤ သဝီအဖျါာ် ၃၀ ဃုာ်ဃုာ်သကါဘာ်ဒီး တဂ်ကိတိာ်ခဲဒဲးန့ၤအသးလိာ်အဂီၢ် လိာ်ကဝဲၤဖိတဖှ် စံးဝဲန့ၤလါ။

တဂ်မာဲကဒဲမာဲကဒါ ဆီမိာ်မာဲဒဲာ်က့ၤဆီဖါ

မာဲကဒဲကဒါ
 မာဲဒဲာ်က့ၤဆီဖါ
 မုာ်ဆုာ်တအိာ်အိ
 ပုၤသ့ၤဝဲလါဒီး

ဆာကတီာ်က့ၤသ့
 ပုၤယုကျိာ်ယုစု
 ထံာ်စိထံအစါ
 တသ့ၤနီၢ်လံာ်စါ

န့ၤဆာာ်တဘာ်လိာ်
 မူဒီးအကတီာ်
 တဂ်မာဲထံလုာ်ဘာ
 တဂ်ကိာ်ဃုကိာ်ယာ

ဖှ်အဂီၢ်ထံအိာ်အါ
 မိာ်မိာ်တဖျါ
 လံာ်စါတဂ်မာဲသး
 ထံဒိာ်ဘာ်ကိနး

ဟီာ်ခိာ်တဂ်အိာ်ယာ
 တဒဲသီးလါပျါ
 စံာ်လိာ်အုက့ၤအါ
 ဘုသ့ၤတအိာ်ဖျါ

စံာ်ဖျါထံာ်ဟီာ်ခါ
 စံးဖိကဟာ်အါ
 နီၢ်ယံာ်လါအါထီာ်
 ဟီာ်ခိာ်ညုာ်ထုာ်ဖျါ

န့ၤယာပုၤကိးဂါ
 မူဒီးအိာ်ဒီးပုၤ
 အိာ်ကတိာ်န့ၤဆာာ်
 လါပလိာ်သန့ၤ

ဖဲပအိာ်အလိာ်
 မူမာဲဂုၤနီၢ်ကိာ်
 တဂ်ဆိာ်ဂုၤပဂီၢ်
 လါပုၤတဂ်မံမိာ်

လါ- တဂ်အိာ်ကလးကလိာ်
 လိာ်အိာ်လိာ်ဆိးဖျါကညီာ်.
 စါကိာ်ဖျါစု (တီနီၢ်ဖိ) ၂၉.၁၀.၂၀၁၉

တဂ်ကွဲမုာ်

ပကွဲမုာ်ဘာ် ပုၤဖးလံာ်ဖိ ကိးဂါလါ အသးမုာ်အိာ်ကွဲထီာ် တဂ်ကစီာ်. တဂ်ကွဲထီာ်ဒီး ထါအကလုာ်ကလုာ် မုာ်ဂုၤဆုာ်ဘာ်ဆူ ကညီတဂ်ကစီာ် ဝဲလိာ်ခိာ်သ့ၤ သ့ဝဲန့ၤလါ။ ဘာ်ဃး ပတဂ် ကစီာ်. တဂ်ကွဲသ့ၤတဖှ်အံၤ သုမုာ်အိာ်ဒီး ဟ့ၤထီာ် တဂ်ဟ့ၤက့ၤဟ့ၤဖးဒီး အိာ်ဒီးဆုာ်ထီာ် သုတဂ်ကွဲ သ့ၤတဖှ်န့ၤ ဆုာ်အီၤဆူ kicnews@yahoo.com မုတမုာ် လါလိတဲစိ 087 198 2417 အံၤသ့ဝဲန့ၤလါ။ ပတဂ်လိာ်မုာ် ပုၤဖးလံာ်ဖိ အတဂ်ကွဲတဖှ်ထီာ်ဒိန့ၤလါ။